

Republikai Újság

Noviszád, 1939 június 10, szombat

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

20. évfolyam 158. szám

A németországi látogatás befejezése

Öfensége Pávle régensherceg és Olga hercegnő elutaztak Németországból

Öfensége Pávle régensherceg és Olga hercegnő németországi tartózkodása véget ért. Öfenségeik Göring vezértábornagy vendégeiként Karinhallban fejezték be németországi látogatásukat, tekintve, hogy hivatalos látogatásuk már hétfőn este véget ért, csütörtöki elutazásuk alkalmával hivatalosan nem bucsúztatták őket. Öfenségeik Karinhallból történt elutazásuk után Berlineen át utaztak vissza Jugoszlávia felé. Berlineben nem szállottak ki szállókocsijukból, hanem rövid tartózkodás után folytatták utjukat a jugoszláv határ felé.

A német-jugoszláv határon a német díszkíséret tagjai, akik Öfenségeiket egész németországi hivatalos utjuk során elkísérték, már várták a magas vendégeket és elbucsuztak tőlük.

Azok az állomások, amelyeken keresztül haladt Öfenségeik különvonata, most is lobogódiszben volt, egymás mellett lengtek a jugoszláv és német zászlók. Különösen a német határállomást díszítették fel gazdagon zöld lombokkal, virágokkal és zászlókkal.

A németországi látogatás befejeztével a beográdi lapok foglalkoznak az ut jelentőségével s egyhanguan megállapítják, hogy ez a jugoszláv-német barátság jegyében folyt le. Öfensége fogadtatása olyan szívélyes és bensőséges volt, amit csak egy baráti állam népe és kormánya nyújthat. A felelős személyek között folyt megbeszélések a béke szellemében folytak le s az európai béke megszilárdításának fontos részét alkotják. Mindez megnyilvánult Öfensége Pávle régensherceg és Hitler pohárköszöntőjéből, valamint a berlini látogatás befejeztével kiadott hivatalos közleményből is. A mostani látogatás a két állam közötti további baráti és jószomszédj együttműködés szempontjából is fontos volt és éreztetni fogja hatását a két állam közötti viszony minden terén.

AZ ANGOL URALKODÓPÁR ROOSEVELT ELNÖKNÉL

A királyi vendégek 600.000 ember sorfala között vonultak be a Fehér Házba - György király és Erzsébet királyné ma Newyorkba érkeznek

Washingtonból jelentik: Az angol királyi pár csütörtökön fényes külsőségek között vonult be Washingtonba. A királyi párt hozó elnöki különvonat katonai kurtisok harsonajele közben siklott be a washingtoni Unio-pályaudvarra. György király és Erzsébet királyné a tengerészdiszörtség sorfala között elhaladva az elnöki váróterembe ment. A terem közepén várakozott az elnöki pár. Hull külügyminiszter, aki a királyi pár elé utazott a határig, előrelépve így szólt:

— Elnök ur, van szerencsém bemutatni brit Öfenségeiket.

Roosevelt elnök széles mosollyal nyújtott kezét az angol uralkodónak és így szólt:

— Hogy van? Nagyon örülök, hogy láthatom.

VI. György király így válaszolt: A királyné és én őszintén örülünk, hogy idejöhettünk.

A királyné melegen kezét szorított Roosevelt elnök feleségével, majd az állampolgárok néhány perces meghitt csevegésbe merültek. VI. György király tengernagyj egyenruhát viselt. Arcán a fáradtság jelei látszóttak.

Roosevelt elnök bemutatta az angol uralkodónak az amerikai kormány tagjait, majd a pályaudvar előtti térre mentek és fogadták a csapatok tisztelgését. Ez alatt az ágyuk huszonegy díszlovast adtak le, a zenekar pedig az angol és amerikai himnuszt játszotta.

BEVONULÁS A FEHÉR HÁZBA

A pályaudvartól a Fehér Házig vezető két kilométeres utvonalat 600.000 főnyi tömeg szegélyezte. A menet élén motorkerékpáros rendőrsztagok és könnyű harci-kocsik haladtak, majd a lovasdiszörtség és az amerikai haderő összes fegyvernemeit képviselő csapatok következtek. A levegőben az amerikai légi haderő ugynevezett óriás repülőerődei és vadászgépei keringtek. Az uralkodópár barátságos mosollyal, integetve viszonzta a tömeg lelkes éljenzését. Amerre a menet elhaladt, az utvonal két oldalán felállított csapatok merev vigyázzban tisztelegtek. A hőség következtében többen elájultak, egy néző napszúrásban meghalt.

ROOSEVELT ÉS VI. GYÖRGY POHÁRKÖSZÖNTŐI

Roosevelt elnök délben az angol

uralkodópár tiszteletére szükkörű ebédet adott, amelyen megjelent Makenzie King kanadai miniszterelnök és az elnök három fia, feleségeikkel együtt. Ebéd után az angol uralkodópár Roosevelt elnök és felesége kíséretében gépkocsin Washington megtekintésére indult. Délután az angol nagykövetség kerli ünnepséget adott tiszteletükre. Az ünnepségen mintegy 1500 meghívott vendég vett részt, köztük a diplomáciai testület és a kongresszus tagjai.

Este a Fehér Ház nagytermében Roosevelt elnök díszvacsorát adott a királyi pár tiszteletére. A vacsorán 80 meghívott vendég vett részt. A vacsorán Roosevelt elnök pohárköszöntőt mondott. Emlékeztetett azokra a kötelekekre, amelyek a brit birodalmat az Egyesült Államokkal összefűzik és kiemelte a két ország munkáját a művelődés fejlesztése terén. Annak az óhajának adott kifejezést, hogy a két nemzet közti egyetértés tovább fejlődjék és a közös barátság még jobban elmélyüljön.

György király válaszában köszönetet mondott a meleg fogadtatásért és szintén rámutatott a brit birodalom és az Egyesült Államok között fennálló baráti kötelekekre, kifejezve azt a reményét, hogy a jövő Amerika további fellendülését és a két ország barátságának elmélyülését hozza magával.

Mint a Havas-iroda jelenti, a díszében aranyedényekben szolgáltak fel és az asztalokat orchideák díszítették. A díszbéd ideje alatt egy néger kórus énekelt, majd a zenekar amerikai nemzeti dalokat adott elő. Az uralkodópárnak különösen tetszett Marianne Anderson, az ismert néger énekesnő. A díszbéd végén a felköszöntők elhangzása után a zenekar az angol és amerikai himnuszt játszotta.

SZABADONBOCSÁTOTT IR VEZÉR

Washingtonból jelenti az Avala: A munkaügyi minisztérium elrendelte, hogy biztosíték ellenében bocsássák szabadon Seaton Russelt, az ir köztársasági gárda egyik vezérét, akit június 5-én tartóztattak le a detroiti bevándorlási hatóságok. A képviselőház több tagja ugyanis kijelentette, hogy nem vesz részt az angol uralkodópár tiszteletére rendezett fogadtatáson, ha Russelt nem engedik szabadon.

AZ AMERIKAI SAJTÓ ÜDVÖZLETE

Newyorkból jelentik: Az egész amerikai sajtó részletes beszámolókat közöl az uralkodópár érkezéséről és különösen kiemeli a szívélyes fogadtatást. A Newyork Post azt írja, hogy az angol uralkodópárt az Egyesült Államokban nemcsak, mint a baráti demokrácia képviselőit fogadták, de a fogadtatás személyi kiválóságuknak is szólott. Szeretjük őket s reméljük, hogy ők is megszeretnek bennünket, — írja a lap. A Newyork Telegramm szerint az amerikai nép fenntartás nélkül, melegen üdvözi az uralkodópárt. Nemcsak az amerikai kormány, de az amerikai nép is büszke arra, hogy nemzeteink, a hajdani ellenségek, most a legjobb barátok, — írja a lap.

NEWYORK VARJA AZ URALKODÓPART

A Reuter-iroda jelentése szerint Newyork a legünnepélyesebb fogadtatásban részesíti a szombaton odaérkező angol királyi párt. A newyorki lapok hangsúlyozzák, hogy Newyork sem a fényes külsőségekben, sem a szívélyességben nem marad el Washington mögött.

Az uralkodópárnak a newyorki világiállításán teendő látogatása alkalmából 13.382 rendőr áll majd sorfalat. A rendőrség minden óvintézkedést megtett. A titkosrendőrök minden zugot átvizsgáltak és különösen figyelik a szélsőséges ir nacionalisták vezéreit. Azon az utvonalon, amelyen a királyi pár és kíséretének kocsija elhalad, 60.000 ember számára adtak ki szigorúan meghatározott helyre szóló jegyet. A kiállítás megtekintése után György király és Erzsébet királyné ellátogatnak a Columbia-egyetemre, majd Roosevelt elnök és családja társaságában megtekintik a Hyde-parkot.

Reggeli levél

A rövid beszéd a legjobb beszéd

Az angol alsóházban két képviselő megkérte a Speakert, tanácsolja a Ház tagjainak, hogy rövidebben beszéljenek, hogy többen juthassanak szóhoz az általános érdekű, különösen a külpolitikai vitákban.

Mint Cazalet konzervatív képviselő mondta, a legutóbbi külpolitikai vita tizenegy óra hosszat tartott, ebből nyolc óra hosszat a pártok hivatalos szónokai és a titkos tanácsosok beszéltek. A közönséges képviselők közül csak hét jutott szóhoz. Különösen fontos volna, hogy a hivatalos szónokok rövidebbre szabják beszédük idejét.

— A legnagyobb készséggel vagyok hajlandó tanácsolni a Háznak, — mondta a Speaker — tegye lehetővé, hogy több képviselő szólalhasson fel a vitákban, de hogy megfogadják-e a tanácsomat vagy nem, az más kérdés. (Derűtség.) Már máskor is adtam ilyenfajta tanácsokat, de tanácsaim vagy sikert fűlekre, vagy nyugtalan nyelvekre találtak... (Derűtség.)

Minthogy tanácsaimat nem mindig szokták megfogadni, talán nagyobb hatása lesz, ha tapasztalataimra hivatkozom. Bátorodom azt állítani, hogy senki sem hallott több beszédet, mint én (derűtség), s hogy én olyan helyzetben vagyok, hogy mindenkinél jobban itélhetem meg hatásukat. Biztosíthatom a Házat, hogy kevés kivétellel a rövid beszéd a legjobbak és a leghatásosabbak. (Helyeslés.)

Ismeretes, hogy Disraeli, mikor egy új képviselő megkérdezte tőle, vajjon gyakran szólaljon-e fel a vitákban, így felelt: »Nem, nem gondolom, hogy így kell cselekednie, mert sokkal jobb, ha a Ház azon töpreng, hogy vajjon miért nem szólal fel, mintha azon töri a fejét, hogy vajjon miért beszél.« (Hangos derűtség.)

Tanácsom ebben a tekintetben nagyon hasonlít Disraeliéhoz: sokkal jobb, ha egy képviselő úgy ül le, hogy a Ház azt kívánja, bárcsak tovább beszélt volna még, mintha azt gondolja, hogy miért nem hagyta már régen abba. (Derűtség és helyeslés.)

A Hlinka-párt átvette a pozsonyi szlovák lapokat

Pozsonyból jelentik: A szlovák kormány rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy a Hlinka-párt jogi személy és a pártot kifelé elnökei vagy alelnökei képviselik. A párt tulajdonába megy tehát át minden tulajdon- és jogigény, amely eddig fizikai vagy jogi személyeké volt. Így tehát a párt átvette a pozsonyi szlovák lapkiadóvállalat részvényeit. A párt elnöksége pótrészvényeket bocsát ki. E rendelkezések folytán a Slovak, a Slovenska Pravda és a Slovenska Politika című lapok közvetlenül a Hlinka-párt tulajdonába mennek át.

Vasárnap délután 5 órakor

„Amit az erdő mesél.”

Énekes, zenés, népszínmű a Daloskörben
Jegyek 10, 15 és 20 dináros árban Abrahám könyvkereskedésben

A Thetis-ügy miatt lemond az angol haditengerészeti miniszter

Novemberben választások lesznek Angliában

Londonból jelentik: Az alsóház csütörtök esti ülésén Chamberlain miniszterelnök benyújtotta azt a törvényjavaslatot, amely kimondja, hogy külön bíróságot létesítenek a Thetis szerencsétlenségének kivizsgálására. A javaslatot Chamberlain hétfői beszédében indokolja meg.

A Daily Herald úgy értesül, hogy Stanhope lord haditengerészeti miniszter a Thetis-ügyben indított vizsgálat lezárása után

lemond tárcájáról és kilép a kormányból. Az angol sajtó valószínűnek tartja, hogy ezzel kapcsolatban gyökeres változások is lesznek az angol kormány összetételében.

A Daily Express értesülése szerint az angol kormány elhatározta, hogy novemberben általános választásokat tart, feltéve, hogy az európai helyzet nem változik meg gyökeresen.

Suner kétórás tanácskozása Mussolinival

Spanyolország hű marad barátaihoz — írja az olasz sajtó
A portugál légió is hazaérkezett

Rómából jelentik: Suner spanyol belügyminiszter csütörtökön a római spanyol követségen fogadta a római spanyol kolónia tagjait, akikhez üdvözlő beszédet intézett.

Berlini jelentés szerint Ribbentrop külügyminiszter csütörtökön a Berlinben tartózkodó olasz és spanyol tisztek tiszteletére díszebédet adott a Kaiserhof-szállóban.

A NEMZETI SPANYOLORSZÁG HELYZETE

Rómából jelentik: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a nemzeti Spanyolországgal foglalkozva, többek között ezeket írja:

— A demokrata plutokráciák, amelyek elvesztették befolyásukat Spanyolországban, azzal áztatják magukat, hogy a spanyol nemzet a hosszantartó háborúban kimerülve, magába zárkózik és nem foglalkozik majd mással, mint sebeinek ápolásával. Ez a vélemény téves történelmi ítélőképességről tanuskodik. Eppen ellenkezően, a kemény megpróbáltatások új életre keltették Spanyolország nemzeti erőforrásait, megteremtették a forradalmi mozgalom szellemiségét és beleoltották a fiatalabb nemzedékbe a birodalmi öntudatot. A spanyol nemzet haderőket a győzelem szelleme hatja át. A megújulás most még kezdeti állapotban van, de — mint Franco mondotta — a forradalom valószínű lesz. Spanyolország új történelme tehát a kataloniai győzelmekkel és a madridi és római diadalmenettel még nem zárult be. Az egységes, szabad és nagy Spanyolország az új élet küszö-

bén áll és sorsa a jövőben is elszakíthatatlanul összeforr Olaszország sorsával.

SUNER ÉS MUSSOLINI TANÁCSKOZÁSA

Rómából jelentik: Az olasz politikai körök érdeklődésének középpontjában azok a nagyfontosságú tárgyalások állnak, amelyeket Suner spanyol belügyminiszter Franco tábornok megbízásából Mussolinival és Ciano gróffal folytat. A lapok kiemelik, hogy Suner miniszter első megbeszélése Mussolinival két óra hosszat tartott. A Lavoro Fascista szerint a francia lapok valótlanul állítanak akkor, amikor azt írják, hogy a spanyol miniszternek Rómában nehéz feladata van, mert meg kell mondania, hogy Spanyolország milyen utat választ abban az ellentétben, amely a Páris-London csoportot a Berlin-Róma csoporttól elválasztja. A lap azt írja, hogy Spanyolország már 1936-ban döntött afelett, hogy hova áll. Ebben az időben a római és berlini kormány határozottan Spanyolország mellé állt, míg London, Páris és Moszkva Spanyolország ellenségeinek oldalán foglalt állást. Spanyolország útja tehát már ki van jelölve és Franco már csatlakozott a kommunistaellenes egyezményhez. Ha London és Páris Moszkvával szövetséges, természetes, hogy Spanyolország Olaszországgal, Németországgal és a többi baráti állammal erősíti meg a védelmi gátat. A francia lapok nemzeti méltóságában sértik meg Spanyolországot, amikor felteszik róla, hogy elárulhatja hű barátait.

Gayda a Giornale d'Italia vezércikkében a legerélyesebben tiltakozik az ellen, mintha Róma és

Berlin bármiféle nyomást gyakorolna Spanyolországra. Olaszország Spanyolország szabadságáért, nem pedig szabadsága ellen küzdött, — írja. Ezeket a tényeket nem lehet elfelejteni és ezek határozzák meg Spanyolország új történetét.

SPANYOL REPÜLŐK LÁTOGATÁSA OLASZORSZÁGBAN

Sevillából jelentik: A spanyolországi hadirepülők Sevillában összegyűltek, hogy Olaszországba utazzanak. A repülők szombaton szállnak hajóra Cadizban. Candelar tábornok, a spanyol repülők főparancsnoka, Genováig kíséri a repülőket.

HAZAÉRKEZETT A PORTUGÁL LÉGIÓ

Lisszabonból jelentik: A lisszaboni főpályaudvarra csütörtökön éjjelkor érkeztek meg a Spanyolországban harcolt portugál önkéntesek. A portugál légió tagjait pénteken ünnepélyesen fogadták. A lisszaboni sajtó üdvözlő cikkeiben azt írja, hogy a portugál önkéntesek a spanyol harcteréken Portugália függetlenségéért is küzdöttek és megmentették a portugál népet a bolsevizmustól.

Amerika második Gibraltárt épít a Csendes Óceánon

A világ legnagyobb repülő-támaszpontja épül Oahu szigetén

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok hadvezetősége a Hawaii-szigetek egyikét, Oahu szigetet a Csendes-óceán Gibraltárjává építi ki. A Gyöngy-kikötőben óriási haditengerészeti támaszpont épül, ahol a hadihajókon kívül háromszáz óriási »repülőcsónakot« fognak tartani. Ezenkívül a világ legnagyobb repülő-támaszpontját építik ki a szigeten 1,180 millió dinárnak megfelelő költséggel. A rövidesen elkészülő laktanyákban 30.000 embert lehet elhelyezni. A tengerparti erődök 14 és 16 hüvelykes messzehordó óriási ágyui a legnagyobb csatahajókat is távolláthatják a szigettől.

Megalakult a román parlament magyar csoportja

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári magyar népközösség irodája közleményt adott ki a román parlament magyar csoportjának megalakulásáról. A közlemény szerint a parlament megnyitó ülése után a magyar szenátorok és képviselők értekezletre ültek össze. Az értekezleten megalakították a magyar parlamentj csoportot és a csoport elnökévé gróf Bánffy Miklóst választották. A parlament csoport tagjai között a munkát szakmák és kerületek szerint osztották szét.

Anglia elismeri más nemzetek életterét

és szükségesnek tartja az erre vonatkozó tárgyalások megindítását — Az angol külügyminiszter együttműködést ajánlott fel Németországnak

Londonból jelentik: Sir William Strang, az angol külügyminisztérium közép-európai osztályának főnöke csütörtök délután repülőgépen Varsóból visszaérkezett Londonba. Corbin londoni francia nagykövét csütörtök délután hosszabb megbeszélést tartott Sir Alexander Cadogan külügyi államtitkárral. Angol beavatott körökben hangsúlyozzák, hogy London és Páris között állandó érintkezés áll fenn abból a célból, hogy a hármass egyezmény megkötését meggyorsítsák. Londoni diplomáciai körökben Halifax és Majszki csütörtöki megbeszélése után derüléssel ítélték meg a helyzetet.

A Reuter-iroda jelentése szerint Strang szombaton Moszkvába utazik. A Reuter-iroda diplomáciai szerkesztője úgy tudja, hogy William Strang Moszkvába érkezéséig az angol-francia-szovjet tárgyalásokban újabb lépés nem várható. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy Majszki szovjetnagykövét Chamberlain alsóházi beszédével, valamint Strang útjával kapcsolatban kért felvilágosításokat Halifax külügyminisztertől.

DISZEBÉD GAMELIN TISZTELETÉRE

Londonból jelentik: Gamelin tábornok, a francia vezérkar főnöke csütörtök délután meglátogatta Chamberlain miniszterelnököt az alsóházban. Az angol kormány csütörtök este disztribúciót adott Gamelin tábornok tiszteletére. A disztribúción Hore-Belisha hadügyminiszter franciayelvű beszéddel köszöntötte Gamelin tábornokot. Nagy elismeréssel szövegezte a francia vezérkari főnök érdemeiről és a francia hadseregéről és bejelentette, hogy július 14-én, a francia nemzeti ünnep alkalmából angol katonai küldöttség érkezik Párisba. Végül rámutatott arra, hogy a francia és angol hadsereg együtt fog menetelni.

CHAMBERLAIN: MÉG NEM KÖTHETJÜK MEG A SZERZŐDÉST

Londonból jelentik: Az alsóház ülésén Adams konzervatív képviselő kérdésre Chamberlain miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Olyan okokból, amelyeket a Ház helyeselni fog, nem volt lehetséges számomra, hogy napról-napra beszámoljak az Anglia, Franciaország és a szovjet közt folyó tárgyalásokról. Mégis olyan alapot értünk el, amely abba a helyzetbe juttat, hogy kiegészíthetem május 24-én tett nyilatkozatomat. Ugy látszik, hogy a szovjettel folytatott legutóbbi eszmecsere után a főcél tekintetében általános megegyezésre jutottunk. Az angol kormány közölte a szovjetkormánnyal, hogy hajlandó a teljes kölcsönösség alapján megkötni a szerződést. Kijelentette azt is, hogy hajlandó a francia kormánnyal együtt nyomban és min-

den fenntartás nélkül minden katonai támogatásban részesíteni a szovjetet arra az esetre, ha Szovjetország háborúba keveredne valamely európai hatalommal. Remélem, sikerül olyan javaslatot előterjeszteni, amelyet mind a három kormány elfogadhat és amely lehetővé teszi a három hatalom együttműködését támogatás esetén. Csupán egy-két nehézség megoldása marad hátra. Elvileg lehetetlen biztosítékokat kényszeríteni olyan államokra, amelyek ezeket a biztosítékokat nem kívánják. A tárgyalások megkönnyítése céljából elhatároztuk, hogy a külügyi hivatal egyik képviselőjét Moszkvába küldjük, hogy szóbeli tájékoztatást adjon az angol nagykövetnek az angol kormány álláspontjáról a még vitás kérdésekben. Remélem, hogy ilyen módon lehetséges lesz a tanácskozásokat gyorsan lezárni és a három kormány nézeteit közös nevezőre hozva, a végleges megegyezést megkötöni.

Greenwood képviselő azt a kérdést intézte a miniszterelnökhöz, nem volna-e lehetséges most elvi megegyezésre jutni és a részleteket később elintézni.

Chamberlain így válaszolt: Még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a szerződést megköthessük, tekintettel a vitás kérdésekre, de reméljük, hogy ezeket is hamarosan megoldjuk.

A LETT KÜLÜGYMINISZTER NÉMET KITÜNTETÉSE

Berlinből jelentik: A német-lett megnemtámadási szerződés aláírása alkalmából Ribbentrop külügyminiszter Hitler kancellár megbízásából átnyújtotta Munters lett külügyminiszternek a német sasrend nagykeresztjét. Munters külügyminiszter csütörtök este visszautazott Berlinből Rigába.

A BALTI ÁLLAMOK NEM CSATLAKOZNAK A BEKERÍTÉSHEZ

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter Chamberlain beszédével kapcsolatban azt írja, ma már kétségtelen, hogy Észtország, Lettország, Finnország és Litvánia szilárdan el vannak zárva, hogy semmi áron sem vesznek részt a bekerítési politikában. Ezek az országok megvannak győződve, hogy nemzeti önállóságukat csak a legszigorubb semlegesség útján biztosíthatják. Ezeknek az államoknak magatartása annak a becsületes és békeszerető politikának a következménye, amelyet a német birodalom követ. Természetes dolog, hogy ez az álláspont a londoni köröket kellemetlenül érinti.

Rómából jelentik: Halifax angol külügyminiszter csütörtöki beszéde Rómában igen nagy feltűnést keltett. A lapok a beszéd szövegét vezető helyen, szóról-szóra közlik. A sajtó egyelőre tartózkodik ugyan minden állásfoglalástól, de az első

megjegyzések azt mutatják, hogy az angol külügyminiszter beszéde nem keltett kellemetlen benyomást Rómában. A Messaggero »Halifax utal Mussolini torinói beszédére« cím alatt közli a beszédet. A Popolo di Roma a beszédből azt emeli ki, hogy az angol kormány nemcsak hajlandó a nemzetek életterével kapcsolatos kérdésekről tárgyalni, hanem nagy szükségét is látja ennek az eszmecserenek.

A lap egyébként az angol politika legújabb megnyilatkozásával kapcsolatban ezeket írja:

— A szovjettel való tárgyalások súlyos nehézségei — úgy látszik — gondolkodóba ejtették Londont és arra készítették, hogy gondolkodni kezdjen a jelenlegi nemzetközi tárgyalásokról. Az angol államférfiak láthatóan fontosnak tartják, hogy minden irányban nyitva tartsák a kapukat.

HALIFAX EGYÜTTMŰKÖDÉST AJÁNLOTT FEL NÉMETORSZÁGNAK

Párisban nem keltett egyöntetű meglepetést az angol külügyi-

miniszter beszéde. A lapok egy része megállapítja, hogy Halifax a lordok házában olajágot nyújtott Németországnak. Több lap kiemeli, hogy Halifax nézete szerint a háború nem elkerülhetetlen. A Matin úgy véli, hogy Halifax kijelentéseinek nagy visszhangja lesz Európában. Az Epoque nézete szerint Halifax határozott formában együttműködést ajánlott fel Németországnak. A lap attól tart, hogy a tengelyhatalmak az angol külügyminiszter kijelentéseiben a gyengeség jelét látják majd és a beszéd nyomán olyan alkudozás és vita indul meg, hogy a demokratikus országok közvéleményében könnyen meghasonlás jöhet létre.

VITA A »LÉTÉRDEK« FOGALMÁRÓL

Párisból jelentik: Sir Eric Philips párisi angol nagykövét csütörtökön Daladier és Bonnet kérésére Londonba utazott, hogy még Strang moszkvai útja előtt közölje Halifax külügyminiszterrel a tárgyalások meggyorsítására vonatkozó legújabb francia javaslatokat. A Daily Express értesülése szerint Strang a szovjetkormánynak azt fogja javasolni, hogy Anglia, Franciaország és Oroszország igérjék meg egymásnak létérdekeik kölcsönös védelmét. Ezután a három állam mindegyike meghatározná, hogy mit tart saját létérdekének. Így például Anglia létérdeke fenyegetésének tekintené, ha Belgiumot vagy Hollandiát harmadik hatalom elfoglalná. Ily módon oszlatnák el a szovjetnek azt az aggodalmát, ha valamelyik balti állam esetleg békés uton elveszíthetné függetlenségét.

Kladnóban meggyilkoltak egy német rendőrt

Neurath birodalmi védnök szigorú rendszabályokat léptetett életbe — A város élére birodalmi biztost neveztek ki

Prágából jelentik: A cseh főváros közelében fekvő Kladnóban ismeretlen tettesek meggyilkolták Hniss német rendőrfőtörzsmestert. Neurath birodalmi védnök a kladnoi kerületben azonnali hatállyal szigorú intézkedéseket léptetett életbe. A gyilkosság miatt tilos minden gyülekezés a szabad ég alatt. Valamennyi mozi, színház és nyilvános helyiséget azonnal be kell zárni. Be kell zárni minden iskolát, a tanítótestület nagy részének izgató tevékenysége miatt. Este 8 órától reggel 5 óráig a kapukat és az ajtókat zárva kell tartani. Kladno polgármesterét és a városi képviselőtestületet el kell mozdítani. A város élére birodalmi biztost neveztek ki. Az illetékes cseh államrendőrséget lefegyverzik és felosztatják, mert szolgálati kötelességét nem teljesítette. A birodalmi védnök végül közli, hogy ha a német rendőr gyilkosai péntek este 8 óráig nem kerülnek kézre, még szigorubb intézkedésekre kerül a sor.

Csütörtök délután Kladnoba érkezett Frank német államtitkár és Kams tábornok, a rendőrségparancsnok.

Délután 5 órakor Kladno főterén lefegyverezték a cseh államrendőrséget.

A kladnoi gyilkossággal kapcsolatban a prágai »Der neue Tag« ezeket írja: Ez a gyilkosság mutatja, milyen következményekkel jár az, ha a cseh lakosság között bizonyos elemek a birodalom és képviselői ellen izgatnak. A birodalmi védnök intézkedései — a tett súlyosságát és a kísérő tüneteket tekintve — teljesen jogosak.

Újabb prágai jelentés szerint a hatóságok 30.000 csehkorona jutalmat tűztek ki annak, aki a kladnoi rendőrfőtörzsmester gyilkosának nevét közli velük.

A NŐK LOGIKUSABBAK, MINT A FÉRFIAK

Hát persze, hogy a nő a logikus! Ezért van, hogy a férjnek otthon kuss! Ezért van, hogyha fölmerül vita, mindig az a szónynak van igaza. A kétszer kettő nála lehet öt. S ha negyet mondunk, abba beleköt. A vita nekünk nem hozhat babért. Mivel az asszony mindent jobban ért. Logikus a nő, erről nincs vita. Csak tótágast áll ez a logika.

FANYAR TÓBIASZ

HALLÓ!

A szovjet népbiztosok tanácsa a külügyi népbiztos helyetteseivé Dekanozovát és Lazsoszkit nevezte ki.

Római jól beavatott körökben úgy tudják, hogy II. György görög király személyesen részt vesz a spoletoi herceg és Iréne görög hercegnő esküvőjén, amelyet július 1-én tartanak meg Firenzében.

Lisszabonba olasz repülőügyi bizottság érkezett és tárgyalásokat folytatott a légügyi államtitkárral, hogy a Zöldfoki szigeteket a Róma—Montevideo közötti repülőjárat felállítására alkalmából leszálló helyül felhasználhassák. A portugál kormány megadta az engedélyt, hogy az olasz repülőgépek ott leszállhassanak.

Roosevelt köztársasági elnök aláírta azt a törvényt, amely úgy intézkedik, hogy a következő négy év alatt százmillió dollárért háborús célokat szolgáló nyersanyagot vásárol az Egyesült Államok kormánya. A törvény egyúttal a nemzeti jövedelem fokozását célzó intézkedéseket is tartalmaz.

Chamberlain angol miniszterelnök felesége üdvözölte a falusi háziaszónyok Londonban ülésén nemzetközi kongresszusát. Chamberlainné beszédében rámutatott arra, hogy milyen fontos ez a kongresszus, mert különböző nemzetiségű asszonyok megismerkedve egymással, sokat tehetnek a béke érdekében.

Csütörtöktől kezdve megtiltották idegeneknek Helgoland szigetére való belépését. A szigetet biztonsági zónába osztották be. Német állampolgároknak továbbra is szabad Helgolandra ellátogatni.

Sanghaji pénzügyi körökben nagy érdeklődést váltott ki a kínai nemzeti kormány elhatározása, hogy nem tartja többet fenn a kínai dollár kurzusát. Ezt a tervet az angol és kínai bankok is támogatják. Erre azért volt szükség, mert a kínai dollár stabilizációs alapja ötmillió fonttal csökkent az utóbbi két hónap alatt. Erre a lépésre azért tartozta el magát a kínai nemzeti kormány, mert Japán nagy mennyiségű kínai dollár felett rendelkezett, amit fontokká változtatott át és hadianyagot vásárolt érte.

A francia parlament megszavazta a francia—szovjet gazdasági szerződés meghosszabbítására vonatkozó rendeletet. Ugyancsak megszavazta a Jugoszlávia és Franciaország közötti áruforgalom fizetésére vonatkozó konvenciót.

A stockholmi parlament nagy többséggel felhatalmazta a kormányt, hogy háború esetére szükséges gazdasági intézkedéseket tegyen. A felhatalmazás alapján a kormány ármaximálási rendeletet adhat ki.

A francia külkereskedelmi deficit állandóan csökken. A tavalyi év első öt hónapjában a kereskedelmi deficit 189 tonna aranyat képviselt, míg az idei év első öt hónapjában a hiány értéke mindössze 117 tonna arany. A külkereskedelmi deficit az 1937 évihez viszonyítva 59%-kal csökkent.

Jeruzsálem egyik villamos transzformátorában bomba robbant, aminek következtében a város nagyrésze sötétségben maradt. A merényletet szélsőséges zsidó elemek követték el. Áldozat nem volt.

Félig eloltott lámpa okozta a noviszádi gázgyári robbanást

Bischof Gottfried érdekes vallomása

Csütörtök este Bischof Gottfried állapota már annyira javult, hogy a hatóságok elrendelheték kihallgatását. Papiacsics Milán vizsgálóbíró és Szvircevic Milos államügyész ezért még csütörtök este felkeresték a noviszádi állami kórházban fekvő Bischofot és jegyzőkönyvbe vették vallomását. Bischof ugyanúgy mondta el a történeteket, mint Péics, aki legelőször nyerte vissza eszméletét a borzalmas robbanás után. Péics és Bischof, mivel zavar mutatkozott a város gázellátásában, megvizsgálták a vezetékét és úgy találták, hogy a vezetékben a zavar közvetlen

a mérőműszerek helyisége alatt van.

Felbontották a padlót és szétkapcsolták a fővezetékét, előzőleg azonban gondoskodtak arról, hogy minden lámpát eloltsanak, nehogy robbanás keletkezhesik.

Amikor Péics benyult a csöbe, hogy az esetleges torlaszt eltávo-

litsa, hirtelen gázömlés történt, mire haladéktalanul visszakerülni igyekeztek a megbontott cső végéig. Ekkor újabb gázömlés történt, majd egy pillanattal utóbb felrobbant a gázzal telített levegő.

Bischof elmondta, hogy már abban a pillanatban, amikor a robbanás történt, rájött, hogy egy rosszul működő, csak félig eloltott lámpától keletkezett. A vizsgálat most erre is kiterjed s amennyiben bebizonyul, hogy a robbanást tényleg a kinti lámpa okozta, Makufka András és Makufka Károly, valamint Divnics Szvetozár halála szerencsétlen, elkerülhetetlen körülménynek tudható be

s így a hétfő délelőtti borzalmakért senki sem vonható felelősségre. Bischof állapota egyébként a javulás biztos útján halad. Péics állapota azonban rosszra fordult, bár életbenmaradását biztosra veszik.

„Hittem egy vén ember szerelmében“

Beszélgés Suchestow asszonnyal, Radziwill herceg volt menyasszonyával, aki nem kíván meggazdagodni a saját baján

(Varsó, június)

Vegre szemtől-szembe láttam Suchestow asszonyt, a lengyel szépséget, aki a

Radziwill herceggel történt furcsa eljegyzése s az eljegyzésnek még furcsább felbontása

révén világhírré tett szert. A 70 éves Radziwill Mihály, úgy látszik, a világ olvasóközönségének szórakoztatását tűzte ki hátralévő éveinek céljául, mert minden lehető megtesz, hogy a neve ne kerüljön le az újságok hasábjairól. Kalandot kaland után követ el és ügyei legtöbbször komikusan végződnek.

Négy felesége volt, ötödiknek a szép Suchestownét szemelte ki, aki a herceg kedvéért elhagyta az urát és a kisfiát. A jegyospár Párisba utazott s onnan irányította a védekező harcot ama támadások ellen, amelyeket a Radziwill-család indított Mihály hercegnek Suchestow asszonnyal megkötendő házassága ellen. Míg egy szép napon... Mihály herceg, akinek az adósságai mind nyomasztóbbak lettek (lengyelországi birtokára árverést tüztek ki),

Suchestownét és egy nagy halom kifizetetlen számlát a párisi szállodában felejtve, Londonba utazott s ott... eljegyezte magát egy angol hölgyvel, aki, bár éltes korban van és szépség tekintetében Suchestow asszonyhoz közel sem ér, olyan vagyonnal rendelkezik, hogy ha akarná, könnyűszerrel rendezhetné a herceg zilált pénzügyeit. Az élet mérlegében az arany súlyosabbnak bizonyult a fiatal szépségnél. Mihály herceg haj-

landó volt lemondani Suchestow asszony bájairól és gazdag élettárs után nézni, de a szerelemben csalódott Suchestowné nem hajlandó lemondani... a kártérítésről és pert indított az öregember — nem vénember Mihály herceg ellen.

Suchestowné most Varsóban tartózkodott

s az »Európa«-ban szállt meg. Itt az előcsarnokban találkoztam vele, hogy híres esetéről beszéljünk.

Gyönyörű? Ezzel a szóval keveset fejeztem ki.

Tökéletes szépség, amilyent még álmában sem lát az ember. A természet tökéletes alkotása.

— Öt percet szentelhetek önnek, — mondotta.

Rokonszenves jelenség, viselkedésében nincs semmi »nagyzolás«, feltűnni vágyás.

— Az ügyvédem vár és még ma elutazom Drohobicsba, ahol a fiammal találkozom. Nagyon jól tudom, mi érdeklí önt és segítségére leszek azzal, hogy

mindent elmondok... amit elmondhatok.

— Mindenekelőtt megcáfolom azt a hírt, hogy kibékülök volt férjemmel. Ilyen szándékom nincsen és nem is volt. Most egyenesen Párisból jöttem, az ügyvéddel kell megbeszélnem azt a pert, melyet Radziwill Mihály ellen indítottam és amelyben legközelebb már tárgyalásra kerül sor. Természetesen számolnom kell azzal, hogy Mihály (a »herceg« címét Suchestowné gondosan kerülte)

mindenféle ürüggyel szeretné

majd huzni-halasztani a tárgyalást.

— Előre tudom, azzal is érvel majd, hogy a lengyel törvények nem hivatottak ebben a perben. De jól fel vagyok vértézve az ilyen ürüggyek ellen, nem félek tőlük.

— Milyen követeléseket támaszt nagyságos asszony ebben a perben? — Engem mindenekelőtt az erkölcsi elégtétel érdekel. Beadványomban

nem említettem összeget; annak meghatározását a törvényszék döntésére bízom.

— Hol tartózkodik most a herceg?

— Londonban, mert felesége teljesen a hatalmába kerítette,

eltekintve attól, hogy anyagilag amúgy is tőle függ. Az ügyet különben az is bonyolítja, hogy az angol hölgy fia igényt jelentett be a vagyon jó részére s annak lefoglalását kérte, mert attól tart, hogy anyja Mihályra költi majd az egész saját vagyonát. Párisi tartózkodásom alatt

ajánlatot kaptam Hollywoodból: játszom el filmen életem történetét. Egy tekintélyes angol könyvkiadó cég pedig

emlékirataim kiadására tett ajánlatot. Mindkettőt visszautasítottam. Nem kívánok meggazdagodni a saját szerencsétlenségemen. Tudja, uram, nagyon rosszak az emberek! Örülnek a mások bajának, mulatnak a mások nyomorán, gyászán. Rajtam is mulattak. Pedig csak az történt, hogy hiszékeny voltam, hittem egy vén ember szerelmében.

Sillei Rezső

Ma és holnap mérnök kongresszus Noviszádon

A jugoszláviai mérnökök kongresszusát utoljára ez előtt nyolc évvel rendezték Noviszádon. Azóta minden évben más és más nagyvárosban tartották meg a mérnökök közgyűlését, ma és holnap azonban, nyolc év után,

ismét Noviszádon találkoznak Jugoszlávia mérnökei.

A kongresszus három részre oszlik. Ma délután 2 órakor az Emlek-otthonban ünnepélyesen megnyitják a 20. kongresszust, a beszédek után két titkárt és hitelesítő bizottságot választanak, majd a jelentések felolvasása és az időszaki kérdések megvitatása következik. Vasárnap délelőtt fél 9 órakor az ünnepi gyűlés megnyitása, felszólalások, bizottságok megválasztása és jelentéstételek szerepelnek a műsoron, délután 4 órai kezdettel a közgyűlés folytatása és bezárása következik.

A vendégek megtekintik a noviszádi kábelgyárat, ahol tízóraira vendégül látják őket, ezenkívül még több helyre, így a Vénacra, Beocsinba és Borovóra is ellátogatnak, ahonnan visszatérve már Mitrovicáról hazatérnek a vidéki résztvevők.

Vasárnap este 9 órakor bankett lesz a Szlobodában.

részvételi díj 30 dinár. A 25 dináros részvételi díj befizetése ellenében a résztvevők jogosultak a fruskagorai kirándulásokra, valamint a vasárnap esti bankettre, a 30 dináros részvételi díj mellett.

A szerelmes férfi először biztosítson magának kenyeret és utána szabadon nősiülhet

A noviszádi leányszöktetés fevésbé romantikus befejezése

A Reggeli Ujság tegnapi számában megírtuk, hogy Davidovác Ljubisa 21 éves noviszádi egyetemi hallgató megszöktetett egy 17 éves gazdag noviszádi lányt, hogy ily módon kényszerítse az árvaleány gyámját a házassági beleegyezés megadására. A gazdag leány hozzátartozói azonban sehogy sem látták gyámleányuk jövőjét biztosítva, ha egy keresetnélküli másodéves egyetemi hallgató feleségül veszi és ezért a gyámhatósághoz fordultak közbe lépésért.

Miután a rendőrség a szerelmeket teljes épségben és kiánytalanul megtalálta Karlovicin,

a leányt hazaküldték rokonaihoz, a fiút pedig szüleihez. Előbb azonban az árvászek részéről Klicin Predrag, a városi általános ügyosztály főnöke beidézte a meg gondolatlan fiatalokat és lelkükre beszélt, hogy ilyen könnyelműen mégsem lehet nekivágni az életnek. Különösen a fiatallembert oktatva ki, hogy

először fejezze be tanulmányait és biztosítsa mindkettőjük megélhetését, akkor azután semmi akadályja sincsen a házasságnak.

Jellemes ember azonban nem tetszi azt meg, hogy jövedőbeli feleségével tartassa el magát. Klicin osztályfőnök beszédének meg is volt a hatása, mert a fiatal férjfelölt belátta cselekedetének helytelen voltát és az oltár helyett továbbra is az egyetemi padot választotta, ahol

folytatja tanulmányait.

A fiatal leányt pedig a rosszul sikerült és romantikusnak vélt, de meg gondolatlan lépése után hozzátartozói elutaztatják, bufelejteni.

Ismét balesetet okozott a reflektor

Egy szuboticiai kereskedő elütött egy fagyaltárust

Csütörtök este tíz óra tájban ismét közlekedési baleset történt Szuboticián a városközli uton. Csabay Dezső szuboticiai kereskedő autójával elütötte Elem Zülfi bosenyák fagyaltárust, aki Paličról Szubotica felé tartott. Az autó, amely az uttest jobboldalán szabályszerűen hejtett, bal első kerekével kapta el a fagyaltárust, aki az ütés következtében előre vágódott az uttesten, kocsija pedig, amit maga előtt tolt,

darabokra tört.

Az autó közepes sebességgel haladt az uton, amikor Szubotica felől szembe került vele egy másik gépkocsi, amely országúti nagyreflektorfényvel haladt és a vezetője nem kapcsolt át kisebb világtásra, habár Csabay többször is fényjelzésekkel kérte. Csabay így nem láthatta a fagyaltárust, aki az uttest közepén haladt és így a baleset már kikerülhetetlen volt. A sebességtől fagyaltárust Csabay Dezső körhözba szállította. Az orvosok megállapították, hogy Elem Zülfi a fején és a kezén sérült meg, de állapota nem veszélyes.

A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet és a Beltéri Katolikus Kör Ifjúsága közös rendezésben szombaton, június 10-én este 9.15 órai kezdettel

műsoros farkaslelet rendez táncsal egybekölve

az új Otthon negyteremben. Olcsó helyárak, elsőrendű jazz.zene. Jegyek elővételben Ábrahám János könyvkereskedésében kaphatók — Portos kezdett!

A szuboticiai törvényszék tizenkét évre ítélte a tavankuti gyilkos zenészt

Vojnics azzal védekezett, hogy volt szerelmese kórháznál és önként tette családi életét

Március 19-én gyilkosság történt Tavankuton. Vojnics Purcsár Jócó 37 éves tavankuti muzsikusként, volt csendőr, felkereste férje házában Vukovics Rókusné tavankuti asszonyt, veszekedni kezdett vele, majd revolvert rántott és

két lövéssel leterítette a szerencsétlen nőt.

Vojnics a gyilkosság után Szubotica-ra ment és önként jelentkezett a rendőrségen. A gyilkosságnak az volt a háttere, hogy Vojnics intím barátságban élt Vukovicsnéval, de szakítottak és az asszony nem bocsátotta többé magához volt szerelmest. A gyilkosság napján Vojnics ittas állapotban erőszakkal akart behatolni Vukovicsnéhoz, be is törte az ajtót és a gyilkosság előtt dula kodott áldozatával.

Az ügyben pénteken délelőtt tartott fővágyalást a szuboticiai törvényszék Radovics tanácsa. Vojnics Purcsár Jócó előadta, hogy nem érzi bűnösnek magát, mert nagy felindultságában

önvédelemből használta a fegyvert,

ezenkívül annyira ittas volt, hogy pontosan nem is emlékszik a történetekre. Vukovicsnéval leánykora óta intím szerelmi viszonyban élt, de az utóbbi időben, amikor az asszony férjhez ment Vukovics Rókushoz, elhidegült tőle és nem akart többé vele találkozni. A gyilkosság előtti napon este az uccán találkoztak és megbeszéltek, hogy másnap felkeresi a lakását, amikor a férje katonai jelentkezés végett Szubotica-ra megy. Délelőtt kétszer is kereste az asszonyt, de zárt ajtókra talált. Előzőleg szombaton egész nap, sőt vasárnap délelőtt is ivott. Harmadik esetben délután két óra tájban látogatta meg Vukovicsné, de ismét zárva találta az ajtót. Bepillantott az ablakon és látta, hogy volt szerelmese otthon van. Eljárása annyira felingerelte, hogy betörte az ajtót, behatolt a konyhába, majd pe-

dig a szobában találkozott Vukovicsnéval, aki éles fűrészeszelőt tartott a kezében és reá támadt. Kicsavarta a reszelőt Vukovicsné kezéből, mire az kiszaladt a konyhába.

Attól tartott, hogy a felingerelt nő baltát keres odakinn,

mire előkapta a revolverét és az asszonyra lőtt, amikor az vissza akart térni a szobába.

A vádlott ezután az elnök kérdéseire elmondta, hogy tulajdonképpen ő akarta megszakítani a kapcsolatot Vukovicsnéval, sőt 1936-ban össze is veszték, de az asszony kérésére újból kibékültek. Vukovicsné anyagilag teljesen kihasználta, sőt egész családi életét feldúlta.

A bíróság ezután Pajics Terézt hallgatta ki, aki lakásából az ablakon keresztül látta, amint a vádlott először az ajtón dörömbölt, majd bement a házba, ahonnan utána

két revolverlövést és segélykiáltásokat hallott.

Látta azt is, amint a vádlott utána a város felé indult. Tudja, hogy Vukovicsné rejtőzködött a gyilkos elől, mert őt is megkérte, ha Vojnics keresné, tagadja le, hogy otthon van.

Zárics Lojzika, egy másik szomszédasszony hasonlóan mondja el az eseményeket. Vukovics Rókus, a meggyilkolt asszony 34 éves férje vallomásában elmondja, hogy halott valamit a pletykákról és ezért megtiltotta Vojnicsnak, hogy hozzájuk járjon, bár jó barátja volt neki.

A bíróság még több tanu, valamint a vád- és védőbeszéd meghallgatása után meghozta ítéletét és Vojnics Purcsár Jócót

12 évi börtönbüntetésre ítélte.

Az ítélet indokolásában a bíróság az előre megfontolt szándékot a tanuk kihallgatása során beigazolták látta, míg az erős felindulást, vagy ittasságot semmi sem bizonyította. Enyhítő körülménynek mindössze azt vehette, hogy a gyilkos két gyermek atyja.

Küzdelem a sebek fertőzése ellen

Két angol orvos vizsgálatai és fontos eredményei

Londonból jelentik: A legnagyobb angol sebészeti folyóirat, a »Lancet« most megjelent új számában két angol orvos rendkívül érdekes vizsgálatairól számol be, amelyeket a londoni egyetem sebészeti klinikáján végeztek több mint egy éven keresztül. A két orvos arra a nehéz kérdésre próbál választ kapni, hogy

miért lép fel néha sebfertőzés a legkitünőbbben sikerült műtétek után.

A probléma már régóta foglalkoztatja világszerte a sebészeket. Köztudomásu, hogy olyan egyszerű műtétek után, mint például a vakbél- operáció, szintén fellép néha sebfertőzés, jóllehet ma már az ehhez ha-

sonló műtét igazán gyerekjáték számba megy.

Amerikában szintén sok fejtörést okozott a sebfertőzés. A legkiválóbb amerikai tudósok végül is odaérkeztek vissza, ahonnan annakidején Lister, a nagy angol sebész kiindult, tudniillik, hogy a fertőzést okozó mikroorganizmusok

a műtő levegőjéből kerülnek a sebbe.

Lister annakidején úgy próbálta sterilizálni a műtő levegőjét, hogy állandóan

karbolt permetezettett szét

a műtőasztal fölött. Az amerikaiak lényegileg átvették a nagy angol sebész százéves módszerét, csak éppen a legmodernebb technikát használják a levegő csírátlanítására.

Egyes amerikai klinikák műtőiben a műtőasztal fölött a mennyezetbe süllyesztve

ibolyántuli sugarakat árasztó lámpákat

szereltek fel. A műtétek ideje alatt az ultraviolet lámpákat bekapcsolják, hogy a sugarak elpusztítsák a fertőző bacilusokat. Ez nagyon szel lemes megoldás, de igen drága.

Az amerikai sebészek egy másik csoportja azt találta a legjobb megoldásnak, hogy az egész műtermet sterilizálják es bakteriológiailag elszigetelik a külvilágtól. Ez a gyakorlatban annyit jelentett, hogy a teremben

egy második termet

készítettek, amelybe légmentesen záródó ajtók vezetnek. Ugy az orvos, mint a beteg azon az ajtón át kerül a belső műtőbe, előbb azonban egy közbeeső helyiségben fertőtlenítik. Ez még drágább multság és még több kényelmetlenséget okoz betegnek és orvosoknak egyaránt.

A két londoni orvos ennél sokkal egyszerűbb módszerekkel tudja megakadályozni a sebfertőzést. Egy év alatt 260 műtétnél voltak jelen és minden egyes esetben a legalaposabban vizsgálat alá vettek

a műtőben mindent, ami csak fertőzést okozhat.

Sorra kerültek a sebészek és ápolónők köpenyei és kesztyűi; a kötöszerek; a műtő levegője; váladékot vettek a sebészek és ápolónők torakából, orrából, megfigyelték a gyógyulási folyamatot és többek között

7000 gumikesztyűt

vettek mikroszkópikus vizsgálat alá. Páratlanul lelkiismeretes és alapos vizsgálataik eredményeképpen arra a meggyőződésre jutottak, hogy egészen egyszerű eszközökkel is meg lehet akadályozni a sebfertőzést.

Megállapították, hogy a manapság világszerte használatos gázmaszkok, amelyeket a sebészek műtét közben orruk és szájuk elé kötnek; nem váltják be a hozzájuk fűzött reményeket. A »Lancet« szerint sokkal alkalmasabb lenne két muszlinréteg közé helyezett celofánt használni.

Következő megállapításuk az, hogy a sebészek köpenyének ujját védő batisztréteggel kell lekötni, hogy az izzadságcseppeket feltartsák. Igen nagy gondot kell fordítani a sebészek gumikesztyűire is, mert parányi repedések is elegendők ahhoz, hogy — különösen a sebek bevarrása során — a bőrben élő fertőző csírák a sebbe kerüljenek.

Még így is ajánlatosnak tartják, hogy a sebeket csak

hosszu műszerekkel érintsék.

Hogyan dolgozott és szervezett a német Condor-légió Spanyolországban?

Berlinből jelentik: Nagy ünneppélyességgel fogadja Berlin a spanyolországi harctérről visszatért önkénteseket, a Condor-légiót, amely 1936 júliusától a polgárháboru végéig harcolt spanyol földön, a nemzeti szocialista világnézet diadaláért. Néhány nappal ezelőtt a hamburgi kikötőben Göring tábornagy fogadta az önkénteseket és beszédének főmotívuma ez volt:

— Büszke vagyok rátok!
Nem érdektelen egy pillantást vetni a német lapok alapján a Condor-légió kalandos történetére.

1936 július 31-én az Unio nevű társasutazás, amely a spanyol frontra induló német önkéntesek álnéve volt, hajóra szállt Hamburgban és az »Usaramo« nevű gőzösön elhajózott Cadiz felé. A Condor-légió, illetve az Unio társaság napok alatt megszervezte magát Spanyolországban s bár a Spanyolországban élő németekkel együtt mindössze ötezren voltak, nagyrészt

kezükhöz vették a Franco-katonák világnézetit oktatását.

Mint tolmácsok, technikai tanácsadók, gazdasági szakemberek és katonai instruktorok működtek a németek a polgárháboru első időszakában spanyol földön s csakhamar az egész nemzeti Spanyolországban közismertté váltak egyenruhaszerű fehér sportingekről, széles karimájú, sombrero-szerű kalapjukról és olajzöld nadrágjukról.

Közben az egyes csoportok a legkülönbözőbb részvénytársaságok fedőneve alatt működtek.

Most már köztudomású, hogy a »Hisma« cég, amely szabályszerűen, mint spanyol-marokkói szállító részvénytársaságot jegyezték be, nem volt más, mint a német önkéntesek egy alakulata, amelyet amellyel, hogy repülőgépszállítással foglalkozott, résztvette a spanyol polgárháboru légi harcaiban is. De ugyanilyen »részvénytársaság« működött például az »Inker« álnév alatt is. Természetesen az ilyen »részvénytársaságok« tagjainak

a legfantasztikusabb trükkök-

hoz kellett folyamodniuk, hogy az angol és francia megfigyelők és kémek előtt el ne árulják igazi hivatásukat.

1937-ben a Condor-légió különböző kiképző taborokat állított fel és rövid idő alatt már 56.000 különböző katonai vezért és alvezért oktattak ki.

Négy altiszti iskolát állítottak fel a gyalogság számára, egy kiképzőtábor a páncélosoknak és golyószórósoknak, egyet a tüzérségnek és egyet a hirtámadóosztagokra fektettek súlyt, ezekben nemcsak spanyolok, de maguk a német önkéntesek is aktív munkát végeztek. Közben a német önkéntesek gondoskodtak a municióutánpótlásról, ők modernizálták a közben elavult fegyvereket és

rengeteg német haditálmánnyal árasztották el Franco hadseregét.

A háboru vége felé a német repülőgépek, rajtuk német pilóták minden frontszakaszon küzdöttek a levegőben s az ötezer német önkéntes közben arra is ráért, hogy

az otthon megtanult világnézetet terjessze a spanyol bajtársak között.

Természetesen a polgárháboru két éve alatt a Condor-légió eredeti, ötezer embere a Németországból utánpótlással küldött emberekből közel huszezerre nőtt. A polgárháboru legvégén azonban megint csak ötezer önkéntes működött a spanyol csatatereken.

A hazatért önkéntesek számára a napokban sátorvárost létesítettek Döberitzben, ahol mind a huszezer német önkéntes összegyűlt, hogy felvonuljon a német főváros fellebörgözött uccáin a Führer elé. A sátorváros sátrai a spanyolországi csaták színhelyének neve olvasható s így van Valencia-, Lerida-, Granada-, Almeria-, Teruel- és Salamanca-sátor.

A birodalmi főváros zászlódszobában várta a Condor-légió diadalmenetét, a főútvonal vörös-arany-vörös spanyol lobogókkal és vörös kereszt zászlókkal volt tele. A berlini főpolgármester elrendelte, hogy az eddigi Vaarseestrasszet Spanyolfásor névre kereszteljék.

— **Golfoznak az utcán az angol tőzsdések.** Egy régi városi szabályrendelet értelmében Londonban a bejegyzett tőzsdéi ügynökök az utcán is golfozhatnak, ha hitelt érdemlően bebizonyítják, hogy a játék nem sport vagy szórakozás céljából történik, hanem egy tőzsdéi fogadás eldöntése végett. A londoni tőzsdén a napokban ilyen fogadást kötöttek és a mérkőzést a főváros egyik nyilvános terén játszották le. A forgalom természetesen hosszú ideig szünetelt és a rendőrség kénytelen volt a közlekedést a szomszédos utcákba terelni. A városi tanácsot az eset arra indította, hogy a régmúlt időknek ezt az emléket a szabályrendeletek tárából

törölje, mert a fagodókedv fellendülése komolyan veszélyeztethetné London egész közlekedési rendjét. A nyolcmillió város vérkeringését akasztaná meg, ha egy napon a tereken itt is, ott is golfozó tőzsdések állnának fel, a forgalmas utcakeresztezéseknél pedig sakkasztalokat raknának le a tőzsdéi fogadások harcias ellenfelei.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 6.—7.50, Prága 65.50—65.90, Berlin 5.63—5.67, London 205.—
Zürich, Beograd 10.—, Páris 11.75, London 20.76 háromnegyed, Newyork 443.37, Brüsszel 75.50, Milánó 233.25, Amsterdam 236.20, Berlin 177.90, Szófia 5.40, Prága 15.10, Varsó 83.62 Bukarest 3.25

HIREK

A FELHŐZET ERŐSBÖDIK

Jugoszláviában tegnap derült, meleg idő volt, a hőmérséklet nem változott. A legalacsonyabb hőmérséklet Pevlén 3, a legmagasabb Jasatomicson 12 fok volt.

Időjárás június 10-re: (A napról 3.52, lenyugszik 19.23 órakor) Északnyugatról terjedő felhőzet várható helyenként zivattal, a hőmérséklet kissé csökken. Keleten továbbra is meleg, derült idő lesz.

MAGYAR SZÜLÖK. MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTKOK GYERMEKEITEKET!

A MINISZTERELNÖK BEOGRÁDRA ÉRKEZETT

Beogradból jelentik: Cvetkovic Dragisa miniszterelnök tegnap reggel 8 óra 40 perckor Beogradba érkezett. A pályaudvaron Altiparmakovics postaügvi Cservskies tárcanélküli miniszter, számos szenátor, képviselő és személyes barátja várta a miniszterelnököt. Sztaojevics Áca Kövezsevácról tegnap Beogradba érkezett.

— **Javult a Zsedniken elgázolt iskolások állapota.** Junius 6-án, mint jelentették a zsednik-szubotica nemzeti üszekaszon egy olasz jelzésű autó, amelyben két milánói sportújságíró ült, elütötte Vidákovics Anđrija tízenkét éves veruscsi iskolásfiút. A sebesült fiút súlyos feisebellel eszméletlen állapotban szállították a szubotica kózkórházba Vidákovics Anđrija, aki agrvázkódást szenvedett, esütörtökön visszanyerte öntudatát, állapota pedig aranyra javult, hogy már túl van az életveszélyen. A gázolt olasz újságíróknak, akik a esütörtöki olasz-magyar mérkőzésre utaztak Budapestre, ilymódon nem lesz különösebb bántódásuk csupán pénzbírsággal sújtják majd őket ha visszatérőben a jugoszláv hatóságoknak sikerül feltartóztatniok autójukat.

— **Tolvaj tanoncok a bíróság előtt.** Damjánovics Dusan büntetőbíró tegnap délelőtt tartott főtárgyalást és hozott ítéletet M. Mihajlo és G. Emil kereskedő tanoncok tolvajlásának ügyében. M. Mihajlo a vádirat szerint 1936-ban és 1937-ben Vadász Béla kereskedőtől több ezer dinár értékű árut lopott el, amit Szabados Jován puskművesnek adott át, ez viszont a lopott tárgyakat eladta Kaurics Petár noviszádi puskművesnek, illetve Weisz Jován lakatosnak. A tárgyaláson beigazolódott a vádlottak bűnössége mivel azonban Szabados szökésben van a bíróság az ő ügyét különválasztotta Weiszt 900, Kauricsot 600 dinár pénzbírságra, a tolvaj tanoncot pedig megrovásra ítélték. — G. Emil vaskereskedő tanonc 1937 és 1938 év folyamán szintén több ezer dinár értékű árut lopott a noviszádi »Continental« vaskereskedő cégtől. G. a lopott tárgyakat egy noviszádi fényképésznek, egy ház-mesternek és egy pékmesternek adta el. A bíróság a tolvajt megrovásra ítélté, a másodrendű vádlottat 420, a harmadrendű 600 dinár pénzbírságra míg a negyedrendű vádlottat bűnösnek nyilvánította de a büntetés alól felmentette. Mindkét ítélet jogerős.

Haragosok véres leszámolása Bukinban. Bauer Jakab és Ripszán Johann 19 éves bukini legények egy lény miatt már régebb idő óta nagy haragban voltak egymással. A vételkedés végül is arra készítette Bauert, hogy Urnapján este meglesse Ripszánt és boxerével összeverje. A súlyos sérüléseket szenvedett legényt dr. Stayer Mihály orvos részesítette segélyben, Bauer ellen megindult az eljárás

URANIA MOZI, NOVISZÁD

Ma 5, 7-15 és 9-15 órakor
Bemutató:

Az arany rabjai

(Frauen für Golden Hill)
A német filmművészet mesterműve!
Legyelővétel a pénztárnál

— **Zsebmetsző dolgozott a noviszádi urnapi körmenetben.** Johann Adolf noviszádi lakos Urnapján délután jelentette a rendőrségen, hogy a délelőtti körmenetben ismeretlen tettes ellopota zseboróját és a rajta levő láncot. Johann az orát és a láncot mintegy 1700 dinárra becsülte. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettes fellelérésére.

— **Gázolt a noviszádi villamos.** Tegnap délelőtt fél 10 órakor könnyebb kimeneteli közlekedési baleset történt a noviszádi Jevrejszka uccában. A Kr. Petra II. és a Temerini uccán közlekedő villamos elütötte Rálics Drága 60 éves noviszádi lakost, aki nem vigyázott kellően és a villamos elé került. A vezető megkísérelt fékezni, a szerencsétlenséget azonban már nem kerülhette el. Azonnal értesítették a mentőket, akik a szerencsétlenül járt rőt beszállították a kózkórházba. Rálics Drága nem szenvedett súlyos sérüléseket.

— **Az ideai fürdőzés első áldozata.** Az urnapi nagy hőség arra készítette Petri Imre 18 éves temerini legényt hogy társaival lemenjen a Jegricska Barára és megfürdjön Fürdés közben Petri, aki nem tudott uszni, mély vízbe jutott elvesztette lábait alól a talajt és elmerült. Társai mindent megtettek megmentésére, de igyekeztek hiába-való volt, Petri megfulladt, Petri az ideai fürdőzés első áldozata.

— **Bérmálás Zsabayon.** Budánovics Lajos püspök bérmautja során Zsabayon 350 gyermeknek osztotta ki a bérmálás szentségét. A bérmálás után Budánovics püspök Mosorinba utazott.

— **NOVIVRBÁSZI HIREK.** Az állami polgári iskola negyedik osztályában befejezték az előadást, a záróvizsgák június 12 én lesznek. — A tavaly nyáron rendezett kiállítás elszámolását a felügyelő bizottság még mindig nem hagyta jóvá. Az Ipartestület több tagja rendkívüli közgyűlést akar összehívni, hogy azon végleg elintézzék ezt a régóta húzódozó ügyet. — A sztarivrbázi görögkatolikus templomépítkezését még ebben az évben be akarják fejezni. Az építést Gabrinji Gusztáv petrováci építőmester vezeti, felügyelő Paquor Oszkár noviszádi mérnök.

— **PETROVOSZELŐI HIREK.** A községi elnök utasította a rendőrséget, hogy a hti piacok alkalmával figyeljék azokat az árusokat, akik szemét hátrahagyásával távoznak a piactérről s jelentseik fel. Az első jelentés után megbüntetik, a második jelentés után pedig kizárják őket a piactérről. — Szerdán délután 5 órakor rövid szertvevés után 85 éves korában elhunyt Kasticer Ignác ismert kereskedő. A 8 gyermekén kívül 22 unokát s 19 dé-unokát hagyott hátra. Csütörtökön délután temettek nagy részvétellel. — A katolikus hívők Urnapjára a szokásos négy ástort gyönyörű virágdiszbe öltöztették. A körmenetet a tüzoltózenekar kísérte.

— **Titokzatos körülmények között eltűnt egy beográdi énekesnő.** Vasziljevics Marija beográdi énekesnő, aki a nemrégben megtartott jugoszláviai énekesnők versenyén igen szépen szerepelt, néhány nappal ezelőtt megírta Banjalukán lakó szüleinek, hogy meglátogatja őket. Az énekesnő utnak is indult, Banjalukára azonban mind a mai napig nem érkezett meg. A beográdi rendőrség megindította a nyomozást.

Folytak az előkészületek a doroszlói zászlószentelésre. A doroszlói magyar Keresztesek f. hó 11-iki zászlószentelési ünnepélyére eddig Bajmók, Bezdán, Bogojevó, Csantavir, Maligvos, Rígyica, Szombor és Szubotica testvéregyesületei jelentették be részvételüket. Ezeket felül rengeteg kísérő és vendég. A rendezőség vállalta a résztvevőket. Ezeket felül rengeteg kísérő és vendég. A rendezőség vállalta a résztvevőket. Ezeket felül rengeteg kísérő és vendég. A rendezőség vállalta a résztvevőket.

Mindenki fényképezhet, ha Barta i Drug szaküzletében 69.— dinárért vásárol egy fényképező gépet. Jó felvételekért szavatolunk. — Új képek fényképirakatkunban. Ofensége Pavle régensherceg Berlinben. — Viziünnepély Budapestben. — Mentőhajók drótkötelekkel igyekeznek megerősíteni a »Thetis« tengeralattjáró kiálló részét. — A mentőexpedíció buvárai felszállnak a tengerből.

Moli hírek. Szerdán délután nagy tűz pusztított Molon. Abraham Péter moli földműves felesége kenyeret akart sütni és alaposan befűtött a kemencébe. A rozszul épített kéményben tűz támadt, amely hamarosan átterjedt a tetőre is és elégett a padlásokon levő 6 mázsa buza, 50 kilo liszt, 2 oldal szalonna és hasznos tárgyak. A kár 10.000 dinár. — Az urnapi körmenetben mintegy 3000 hívő vett részt, a rendezetten haladó körmenetben urhölgyek, valamint az Olvasókör, az Önkéntes Tűzoltó Testület, a Keresztes Ifjak és a cserkészek tartották fenn a rendet.

Mozdony a hidpillérben. A világ legnagyobb ivnyilású függőhídja most az »Aranykapu« (Golden Gate), függőhíd San Franciscóban. Ezt a technikai csodát két esztendővel ezelőtt avatták fel. Nem sokan tudják, hogy a hidóriás egyik hatalmas betonpillérjében egy vasuti mozdony van eltemetve. Az építéskor ugyanis az egyik anyagszállító iparvasuti szerelvény mozdonyának fékje éppen az épülő pillér felett mondta fel a szolgálatot. A mozdony áttört a korlátot, lezuhant vagy 30 méter mélységbe és teljesen belefürödött a még meg sem keményedett betonömegbe. Szerencsére őcska, kivénhadt kávédarálóról volt szó, melynek kiemelése többé került volna, mint amennyit az egész alkalmatlanság megért. Ezért szépen bennehagyták a betonban és nyugodtan tovább építették a hidat. Elképzelhetni, hogyan csodálkoznak majd jövő évezredek régészei, ha a hid romjainak feltárásakor megtalálják ezt a furcsa »őskori« gépszörnyeteket a pillér testében. Vajjon meg tudják-e fejteni, hogy került a mozdony ebbe a szokatlan betonkriptába?

A világ leggyorsabb hadihajója. Mint egy olaszországi tudósítás írja, az Otero-Terni-Orlando hajóépítő-telepen nemrég új torpedóúldöző hajó készült el, a »Taskant«, melyet szakértők a világ leggyorsabb hadihajójának tartanak. A »Taskant« legutóbb egy próbautatja alkalmával, hat órán át 86 kilométert futott óránként. Ez pedig még egy átlagos gyorsvonatnak is becsületére válna.

Mennyit alusznak az angolok?

A Brit Közvélemény Intézet legutóbb a következőket kérdezte meg az angoloktól:

— Rendszerint mikor fekszik le? Rendszerint mikor kel fel? A múlt héten hany éjszaka aludt kevesebbet ennél a mennyiségnél?

Az első két kérdésre adott válaszok alapján érdekes kímutatást készítették, melyet a News Chronicle a következőképpen közöl:

	3 órai alvás vagy több	Kevesebb, mint 3 órai alvás
Az összes megkérdezetteknek	73	27
A férfiaknak	65	35
A nőknek	79	21
A 21—29 éveseknek	76	24
A 30—49 éveseknek	67	33
Az 50 éveseknek és idősebbeknek	69	31
A nagy jövedelműeknek	82	18
A közepes jövedelműeknek	71	29
A kis jövedelműeknek	67	33

Az összes megkérdezetteknek csupán 3%-a nyilatkozott úgy, hogy 6 órát vagy annál is kevesebbet alszik; 14% azt a választ adta, hogy normális körülmények között 9 óránál többet alszik; 2% többet alszik 10 óránál is.

Ami a harmadik kérdést illeti a válaszokból kiderül, hogy általában a megkérdezettek fele aluszza át valójában a normális alvásmennyiséget. A fiatalabbak és a jobb módúak ebben a tekintetben rendszertelenebbek, mint az idősebbek és a szegényebbek.

Pórujárta kéményseprő. Novibecseről jelentik: Egy fiatal novibecsei kéményseprősegéd kerékpáron nagy sebességgel haladt az aszfalton és a Netyin üzlet előtt, a sarkon elütötte Gyorgyevics kereskedőt és Lenner Lajost, a Singer cég megbízottját, akik békésen beszélgetve haladtak. Az összeütközés következtében a kerékpáros földre zuhant, de elesett Gyorgyevics és Lenner is, valamennyien könnyebb zúzódásokat szenvedtek. A kéményseprő a zúzódásokon kívül elszenvedett néhány jólirányzott nyaklevést is, mivel Lenner a nagy izgalomban, közvetlen a karambol után így fejezte ki a járdán biciklizőkről alkotott véleményét.

Női GUMMIKEPEK tiszta gummiból, divatosak és teljesen vízhatlanok, retikülben elférnek. Áruk 55.— dinártól feljebb. Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

Inkább az éhhalál! Sir Hubert Murray, Pápua kormányzója jelenti, hogy a bennszülöttek nyomorának enyhítésére ut- és hidépítési munkákat tervezett, amelyek fairtással jártak volna. A babonás bennszülöttek meg voltak győződve, hogy a kiirtandó fákkalawame, a Gonosz Szellem védelme alatt állnak és a szellem elmebajjal vagy benuással büntet mindenkit, aki kedvenc fáit kivágja. A bennszülöttek ezért kijelentették, hogy inkább éhenhalnak, mintsem a Gonosz Szellem haragját vonják fejükre. A közmunkatervet el kellett halasztani.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál ígyünk reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« kecskvizet. Regist. od. Minisztarsztva szoc pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

20.000 éves elefánt-állkapcsot találtak Svédországban. Malmö környékén déli irányban tökéletesen megőrzött állapotban rátaláltak egy 140 centiméter hosszúságú állati állkapocsra, amely a szakértők véleménye szerint az ugynevezett »elephas primigenius« nevű óriás elefánt állkapcsa. Ez az őselefánt a negyedik korszak elején élt és körülbelül 20 ezer évvel ezelőtt vándorolt be a mai Svédországba.

Fűtött a motorkegypár egy 74 éves noviszádi matronát. Csütörtök este 7 óraker sulyos közlekedési baleset történt a noviszádi Kraljevica Tomisláva híj mellett. Makszimovics Todor 28 éves noviszádi szabó motorkegypárján a Kr. Marija bulvár felől a híj felé haladt, s közben elütötte Kronen Berta 74 éves noviszádi matronát, aki sulyos zúzódásokat szenvedett. A sérültet a mentők azonnal kórházba szállították, a rendőrség pedig megindította a vizsgálatot. Megállapítást nyert hogy a szerencsétlenségért senkit nem terhel felelősség, mivel Kronen Berta volt az, aki nem tartotta be a közlekedési szabályokat és így került a motorkegypár alá.

Aki fényképez, az Barta i Drug foto-szaküzletében vásároljon.

Nem könnyű a japán gépirónó dolga. A Revue du Bureau Párisban megejlenő lap érdekes példát közöl arról, milyen nehéz feladata van a japán gépirónóknak. A japán írógép teljesen különbözik úgy az európaiktól, mint az amerikaiaktól. Az európai és amerikai írógépek 84—90 betűje, illetve jele van. A japán írógép négy nagy részből áll. Az első 271 betűt, illetve jelet tartalmaz. Ezt követi a második csoport 633, a harmadik 1364 és a negyedik 850 betűjellel. Tehát több mint 3000 különböző betű! Elképzelhető, milyen nehéz a japán gépirónó feladata, akinek emellett a japán, angol és francia gyorsírást is ismernie kell. Érdekes, az ügyes gépirónók az ő nagyon is komplikált gépükön percekint 100 leütést tudnak tenni.

Drága tyukszemoperáció. A fényezés új világrekordját Binnie Barnes filmszínésznő állította fel, aki egyetlen tyukszeme kivágására Hollywoodba hozatta magához Ada Sydney-Jones londoni pedikűrőt, aki 20.800 kilométernyi utat tett meg a husz percig tartó »lábműtési« kedvéért.

Nyulszívű könyvtolvaj. Péntekre virradó éjjel vakmerő lopás történt a noviszádi »Szlávia« könyvkereskedésben, amely Lezsimirac Vlada tulajdonosa. Eddig ismeretlen tettes álkulccsal kinyitotta a kereskedés kirakatát több könyvet magához vett azonban valaki megzavarhatta, mert a nyulszívű tolvaj azonnal eldobta a könyveket és futásnak eredt. Értésítették a rendőrséget, amely megindította a nyomozást.

Szabadonbocsátották Tölgyesi Andrásékát. Megirtuk, hogy Tölgyesi András és István sztaribecsei földművelégyények vasárnap este összeverekedtek egy sztaribecsei rendőrral, aki az ellopott kerékpár-pumpáját kereső itas Tölgyesi Andrást nem a leggyengédebben szólította fel, hogy térjen le az utról, ahol a felvonulásnak kellett elhaladni. Tölgyesiéket az elősiető rendőrök letartóztatták, majd kihallgatásuk után beszállították Noviszádra és a törvényszék fogházában helyezték el. Papricsics Milán vizsgálóbíró azonnal megkezdte kihallgatásukat és tegnap, Tölgyesiék kihallgatása után elrendelte, hogy a letartóztatottakat bocsássák szabadon. Az eljárás továbbra is folyamatban marad.

MEGYÜNK holnap reggel Sztáranakizsára vikendvonattal és vissza. A Csodafürdő várja Önt!

Kütnös fényel ünnepelték meg Urnapját Petrovgradon. Petrovgradról jelentik: Petrovgradon az Urnap fenségét nagyban emelte, hogy az ünnepi nagymisét dr. Ujesics József Beograd —szmederevói érsek, bárati apostoli kormányzó celebrálta és ugyancsak ő vezette a körmenetet is, amelyben a katonai és polgári hatóságok képviselői mellett részt vettek az összes iskolák növendékei, a Mária leányok a Rózsafűzér társulat, az Imaapostolság, az első áldozó kisleányok akik rózsaleveleket szőrtak, a zárdá növendékei a hit remény és szeretet jelvényeivel, a cserkészek, a vasutaszenekar, a Bauerverein és Kulturbund, katonai díszszázad az ezredzászlóval és a zenekarral. A körmenet után déliben Marton Andor hitközségi elnök lakásán elédet adott dr. Ujesics József érsek tiszteletére, az ebéden résztvett Kovács István püspöki helynök, prelátus, címzetes apát, plébános dr. Várady Imre szenátor, Don Janko Antun consultor, gimnáziumi hitoktató, Geröffy Miklós pápai kamarás, érseki irodaigazgató, Neumann István consultor érseki titkár, Altmayer Oskár, Lux Miklós, Neumann Imre segédlelkészek, Géczy Tibor dr. és Greguss István ujmisések, Bérs Tóth János szepap, Bencez Miksa butorgyáros Demikó István földbírtokos, Láng Imre egyházi karnagy és Wegling Géza hitközségi titkár. Az ebéden Marton Andor felköszöntötte az érseket és a papságot megemlékezve Urnapja telentőségéről. A felköszöntőre dr. Ujesics válaszolt, nagy szeretettel emlékezve meg bánati egyházmegyéje magyar és német híveiről.

Foto amatőrök! Képek kidolgozása legszebben Barta i Drug szaküzletében.

Vigyázz a gyerekekre! Petrovgradról jelentik: Petrovgradon és környékén tömeges gyermekszerecsétlenségek történtek. Varga József petrovgrádi munkás 4 éves Juliska nevű kisleánya leesett a farakásról és mindkét felsőkarját eltörte. — Birsza Ferenc karagyorgyevói földműves 9 éves Miklós nevű fiát levette hátáról a ló és a fiu karját törte. — Padéjon Kristály Miklós földműves kiejtette kezéből 4 éves leánykáját, aki a földre zuhanva sulyos belső sérüléseket szenvedett. — Jevics Dragomir 15 éves petrovgrádi gimnazista tornaórán lezuhant a gyűrűhintáról és bal karját törte. Valamennyi sérültet beszállították a petrovgrádi kórházba. — Alekszandrovon halálos baleset történt. Majstorovics Dane földműves 3 éves kislája az uccán játszott. Az utmenti árokban viz volt, a kislája beleesett és miután nem volt senki a közelében, megfulladt.

Csecsuk Bránkó lett Noviszád város kabinetjének új főnöke. Tatfics Milutint, Noviszád város kabinetjének főnökét saját kérelmére felmentették a kabinetfőnöki tisztség alól és régi helyére, a város technikai osztályának főnökévé nevezték ki. A kabinetfőnöki tisztség betöltésére az előjáróság határozata értelmében Csecsuk Bránkót, az előjáróság kabinetirodájának titkárát nevezték ki. Csecsuk már átvette hivatalát.

Vasárnap délután öt órakor kezdődik az

„Amit az erdő mesél” című énekes, zenés népszínmű előadása a noviszádi Daloskörben

A noviszádi Polgári Magyar Daloskör, a nagyközönség kívánságára érdekes újítást vezet be. Eddig Noviszádon, épen úgy, mint máshol is az volt a szokás, hogy a délutáni előadásokat fél 4 órakor kezdték, illetve fél 4 órára hirdették a kezdést. A közönség azonban sohasem érkezett meg pontosan, úgy, hogy négy óra előtt nem lehetett megkezdni az előadást. Az »Amit az erdő mesél...« című népszínmű előadását is vasárnap délután fél négy órára hirdették, a nagyközönség köréből azonban olyan kérések hangzottak el, hogy sokkal megfelelőbb lenne, ha az előadást későbbben kezdenék. Ezért határozta el magát a Daloskör vezetősége, hogy

nem fél négy, hanem öt órakor kezdik meg vasárnap délután az előadást.

Mivel az »Amit az erdő mesél...« című énekes, zenés népszínmű előadása közel három órát vesz igénybe, ezért pontosan délután öt órakor gördül szét a függöny és kezdődik meg az előadás, amely nyolc órára ér véget.

A rendezőség csak arra kéri a közönséget, hogy öt óra előtt jelenjenek meg a Daloskör Nikola Teszla utcai otthonában, mert az előadást pontosan délután öt órakor kezdik meg.

Jegyek 10—15—20 dináros árban elővételben Ábrahám János könyvkereskedésében és a Daloskör otthonában kaphatók.

«««(IIII)»»»

A topolai járási tantestület hangversenye Sztara Moravicán. A bácskatonaljai járási tantestületi vegyes dalárda ma szombaton este fél 9 órakor tartja ünnepi hangversenyét a moravicai Polgári Kaszinó színháztermében. A hangverseny megszervezője Tyoszićs Lyubomir topolai járási tanfelügyelő. A dalárda több községben igen nagy sikereket aratott. A programmon 15 vegyes szám szerepel, több énekszám, tornyagorlatok, stb. Az előadáson a topolai járási tanerők és a növendékek vesznek részt. Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak Moravicán, hanem a környező községekben is.

ILLINOIS ÁLLAM VENDÉGLŐSEI NEK BANKETTJÉN ALLIGÁTOR PECSÉNYE VOLT A FŐFOGÁS

Az alligátor felfalja az embert,
■ az alligátort ember falja fel.
Egymás iránti szeretetük így
Egymás gyomrában jó alapra let.
Falánk a hüllő és falánk az ember.
Egymást a kettő ezért falja fel;
Megérjük még, hogy egyik úgy, mint a másik
Felfalja önmagát is, hogyha kell.

FANYAR TÓBIAS

SZÍNHÁZ-FILM

Ma: Vidám est a noviszádi Katolikus Otthonban

A noviszádi Katolikus Jótékony Négyelet és a Beltéri Katolikus Kör, ma szombaton vidám estet rendez a Katolikus Otthon nagytermében. A mai műsoros estét, a nyári évadhoz illően a könnyű szórakozásnak szentelte a rendezőség, s a műsort is ennek a szempontnak figyelembevételével állította össze. Vidám egy felvonásosok, páros jelenetek váltakoznak éne és zeneszámokkal.

A műsor egyébként a következő: »Repülő vigéc« egy felvonásban. Előadják: Gombár Oszkár, Fülöp Ferenc, Krupirov Iván, Gál Piri és Je-

linek Géza. Az okos Hepke, páros jelenet. Előadják: Brezovác Gyula és Barth Sanyi. Balassi Gyula énekel. Paszt Ernő zongorakíséretével »A drótszerű foxi« 1 felvonásos vígjáték. Előadják: Jakab Irén, Balassi Imre, Szilágyi Lajos, Radakovics Inci, Radinovic Vladimir. »Hacsek és Sajó«: Barth Sanyi és Jakab János. Asztali citera trió. Játsszanak: Pollák Edit, Rápolti Margit, Pollák Richárd, kitérőn kísér Pollák Ervin.

Az előadás után tánc következik, kitérő dzsessz zenekar muzsikájára. A vidám estet belépődíjjal rendezik.

Zukor Adolf, Gaál Franciska, Vajda Ernő: amerikai virilisták

Az Amerikai Egyesült Államok kincstári hivatala minden évben könyvalakban nyilvánosságra hozza a legtöbbet kereső és így a legtöbb adót fizető polgárok névsorát. Most jelent meg az idei nagyjövedelmű és sok adót fizető amerikai lakosok névsorát tartalmazó 1132 oldalas kötet, amelyben több mint 50.000 név szerepel. E kimutatás szerint az Egyesült Államokban Louis B. Mayer-nek, a Metro-Goldwin-Mayer filmvállalat igazgatójának van ezidőszerint a legnagyobb jövedelme, közel évi 1,3 millió dollár, amely után 910.000 dollár adót fizet.

De igen sok érdekes magyar nevet is találtunk,

a legtöbbet kereső és legnagyobb adót fizető amerikaiak névsorában.

Igy mindgyárt a negyedik helyen szereplő Nicholas M. Schenk, a Lowe Inc. filmvállalat elnöke, aki szintén magyar származású, 490.000 dolláros jövedelme után 309.000 dollár adót fizet. Adolf Zukor, a szintén magyar származású világhírű mozikirály évi 210.480 dollár jövedelmet vallott be, mely után 97.000 dollár adót fizet. Pulitzer József, a magyar-származású újságkiadó fia 255.000 dollár fizetéssel szerepel a legtöbbet kereső amerikai magyarok

listáján és 30.000 dollár adóval van megterhelve Zukor György, a világhírű magyar filmrendező 194.000,

Kertész Mihály, a szintén nagynevű magyar filmrendező 123.400 dollár jövedelemmel van felvéve a nagyjövedelműek névsorában.

Gaál Franciska is helyet kapott a sokat kereső amerikaiak előkelő listáján, mert tavalyi keresete 82.855 dollár volt. A magyarszármazású Romberg Zsigmond, zeneszerző és operett-librettista, akinek darabjai nagy sikert aratnak a Broadwayn, 79.000 dollár jövedelem után fizet adót. Vajda Ernő író 76.000, Paszkál Ernő (Ernest Pascal) filmíró 75.000, Vidor Károly (King Vidor) 70.000 dollár jövedelem után lett megadóztatva. A magyarszületésű Louis Bloch, a sanfranciscói Crown Zellerbach Corporation elnöke évi 67.500 dollár fizetés után, Charles Kenneth Feldmann, a felsőmagyarországi Feldmann Károly évi jövedelme 61.137 dollár volt. Galamb József, a detroiti Ford-gyár magyar főmérnöke 54.870 dollárt keresett. Ormándi Jenő, a philadelphiai filharmónikus zenekar világhírű karnagya 36.000 dollár évi jövedelemmel szerepel a legtöbbet keresők névsorában.

Negyedóra Lukács Pállal Hollywood és Cannes között

Párisból jelentik: Paul Lucas, — azaz Lukács Pál — két napra Párisba érkezett. Hollywood és Cannes között negyvenöt órát töltött a francia fővárosban és ennek a nagyrészt is, a híres magyar vendéglőben cigányzene mellett, magyar dalokat hallgatva, sőt énekelve. A szállóban magában is, — Páris első hoteljében — ahol meglátogatjuk, folyton a telefonhoz hívják: újságok, managerek, filmproducerek, ezer ügye van, kérdések, ajánlatok, tárgyalások, — legjobb bizonyítéka annak, hogy Lukács Pálból valóban Paul Lukas lett. De azért

éppen olyan egyszerű és kedves, mintha még mindig a kassai színház bonvivánja volna, nem pedig világhírű »sztár«.

— Kérem, azért vagyok Párisban, — mondja — mert három filmre szerződtem Londonba. Az egyiket most befejeztük és kétheti időm van, míg a másik kettőt megkezdjük. Ezt a két hetet, a feleségemmel együtt, a Riviérán töltjük, Cannesban. A filmben, amit befejeztünk, egy olasz bűvészt játszom. »Egy ablak Londonban«, ez lesz a film címe. A legközelebbi két film, amiben résztveszek: »Chinese Bungalow« (»Kínai

kunyhó«), ebben egy európai nevelésű, Oxfordban tanult kínai orvost játszom és Shaw »Az orvos a választalon« című gyönyörű darabjában az egyik orvost. Londonban most alkalmam volt megismerkedni Shaw-val, aki rövid ismeretségünk után azzal tisztelt meg, hogy felajánlotta, hogy kibővíti a szerepemet. Ezek ugynevezett »legközelebbi terveim«. London után visszamegyünk Hollywoodba, ahová szerződés köt.

— Magyarország?

— Magyarországnak Amerikában én vagyok a propagandaminisztere.

Hogy én hány amerikait küldtem Magyarországra!... De, mondhatom, ritka sikereket értem el vele. Mindenki el volt ragadtatva.

— Azt remélem, hogy a londoni felvételek hamar véget érnek, és pár hétre elutazhatom Pestre. Nincs onnan most egyebem, csak itt-ott néhány barát, akihez a véletlen segít és a — cipőim. Mert

a cipőimet Pestről hozatom, még Hollywoodba is.

— mert olyan cipőt, mint otthon, az egész világon nem tudnak csinálni.

— Hollywoodban Gaál Franciska nagy siker. Mikor elutaztunk, éppen Metro-Goldwynékkal tárgyalt egy hosszu és rendkívül előnyös szerződés ügyében. Ha úgy fogadta el, ahogy felajánlották: akkor ez annak a jele, hogy ő teljesen beérkezett.

«««(IIII)»»»

Ma rendezi szerzői estjét Temerinben Gircz Pál

Mint már jelentettük Gircz Pál a kitérő temerini nótaszerző ma, szombaton este 8 órai kezdettel szerzői estet rendez a temerini mozi nagytermében. A szerzői est iránt nemcsak Temerinben és környékén, de Noviszádon is nagy érdeklődés nyilvánul annál is inkább, mert az est keretében, a noviszádi műkedvelőgárda néhány főerőssége is fellép.

Az est műsorán Gircz Pál szerzeményein kívül zongoraszám, felolvasás és szavaló-előadás is szerepel. A temeriniak közül Pfau János, Szabadi Gizike, Papp István, Gircz Pál, Kovács Irénke, Tényi Teca, Kalmár Katica, Tolvaj Janika, Bohóczki Franciska, Pásztor Andriska, Zséli Ilonka, Fehér Imre, Baráth Boriska, Tolvaj Palkó, Zimmermann Katica, Szitár István, Takács István, Lőrinc János, Benedek Mártha és Metzinger Imre lépnek fel.

Noviszádról Szukola Kató és Opasits Margit szerepel a szerzői est műsorán. Szukola Kató, Gircz Pál: »Nincs lelkemnek«, »Azt hittem, hogy«, »Szombat este« című szerzeményeit énekl, Opasits Margit pedig Petőfi verseket szaval. Bizonyosra vesszük, hogy a két kiváló noviszádi művész az elsőrendű temerini műkedvelő gárda keretében is méltón képviseli majd a noviszádi műkedvelés fejlettségét.

«««(IIII)»»»

NEM ÉPPEN HIZELGÉS

Két régi ismerős találkozik az uccán. Husz éve nem látták egymást.

— Ugy-e alaposan megváltoztam? — lelkezik az egyik.

A másik csendesesen csak emnyit válaszol:

— Remélem.

KÖZGAZDASÁG

A lengyel kikötők és Hamburg harca Délkeleteurópaért

Gdynia közelebb van Beográdhoz, mint Hamburg

— Saját munkatársunktól —

A beográdi nemzetközi vásárok alkalmával, a német gazdasági élet irányítói mindig nagy propagandát fejtenek ki, hogy a délkelet-európai államok, így tehát Jugoszlávia is, a tengerentuli forgalomban elsősorban Hamburg felé forduljanak. Propagandafüzetek, hatalmas grafikónok, sőt legutóbb egy beográdi moziban bemutatott film segítségével azt bizonyítják, hogy

Délkeleteurópa legideálisabb tengeri kikötője Hamburg. A hamburgi kikötő érdekében folytatott német propaganda nem újkeletű. Az elmúlt hónap utolsó napjaiban, egyik cikkünkben rámutattunk arra, hogy főleg az »Anschluss« és a cseh-szlovák köztársaság felszámolása óta, a legutóbbi európai politikai események milyen

végzetes csapást mértek a triezsi kikötő forgalmára, amely Középeurópa és a Balkán piacairól teljes kiszorulóban van. Hamburg az utóbbi öt-hat év óta valóban nagyot fejlődött. A kikötőt kiszélesítették. Újabb mólókat és raktárházakat építettek, az elvátorokat villamosüzemre alakították át és a kikötői díjak tekintetében is könnyítéseket vezettek be. A hamburgi kikötőnek azonban

az utóbbi években erős versenytársai akadtak. Elsősorban a gdyniai és a danzigi kikötők. A lengyel gazdasági propaganda nem marad messze a német mögött. Meggyőző érvekkel próbálja bizonyítani, hogy

a Dunamedence és Délkelet-Európa szempontjából a lengyel kikötők nélkülözhetetlenek,

a keleti balkán államok, így Románia és Bulgária számára pedig a legkönnyebben elérhetők. Mődukban volt az elmúlt napokban a lengyel kikötők jugoszláviai érdekképviseletének munkájába betekinteni. Különös előzékenységből a Beográd—Gdynia távolság adatait is kézhez kaptuk. Ezek szerint, a jugoszláv gazdasági élet centruma és a jugoszláv belvizek csomópontja: Beográd, Gdyniához 148 kilométerrel közelebb fekszik, mint például Hamburg, 252 kilométerrel közelebb Anversnél és 500 kilométerrel Ostendénél. Beográd—Gdynia 1388 kilométer távolságot tesz ki. Még közelebb van Gdynia és Danzig Romániához és Bulgáriához, amely államoknak — Délkeleteurópa és Középeurópa érintése nélkül — közvetlen a lengyel vasutakkal érintkezésük van. A lengyel kikötők vezetősége

tudatában van ennek a geográfiai-lag kedvezőbb fekvésnek, a kisebb távolság folytán olcsóbb vasuti díjszabásnak s a kikötőket úgy a Dunamedencében, mint a Balkánon minden eszközzel népszerűsítik. Fokozódott ez a munka az ugynevezett

danzigi-probléma kiélesedése óta,

Lengyelország, épen a danzigi és a gdyniai kikötők nemzetközi jelentőségének fokozásával kívánja a világ közvéleménye előtt igazolni, hogy kikötői nélkül a lengyel gazdasági élet megbénul, Hamburg mellett pedig Danzig, mint német kikötő még jobban elveszítene jelentőségét, mint az olasz Triest vagy pláne Fiume, amely a jugoszláv Szusák tőszom-

szedságában, a nemzetközi hajózásból már régen kiesett.

A lengyel propaganda kiemeli, hogy a lengyel kikötők, tranzit szempontjából jelentősek és előnyösek. Az »Anschluss« óta ez a jelentőség csak fokozódott. Bulgária gyümölcs- és egyre emelkedő szőlőkivitele a lengyel kikötőkön át bonyolódik le és

Romániának a balti államokba irányuló gabonaküldeményeinél nélkülözhetetlen tranzitállomások.

Mindkét lengyel kikötő berendezése a legideálisabb, mert hiszen modern kikötők, különösképpen Gdynia, azonfelül minden oly küldemény, amely negyven napnál kevesebb ideig van a raktárházakban, teljesen illetékmentes.

A három és több gyermekes családok kevesebb nemzetvédelmi adót fizelnek

A NOVISZÁDI ÁLLAMI ADÓHIVATALBAN JUNIUS 20-IG KELL BEJELENTENI A CSALÁDI ÁLLAPOTOT AZOKNAK, AKIKNEK HÁROMNÁL TÖBB KISKORU ÉLŐ GYERMEKÜK VAN

Az 1939/1940. évi pénzügyi törvény értelmében a nemzetvédelmi alapra külön adót kell fizetni minden adóalanyának. A törvény 19. szakaszának 8. pontja értelmében azok a családok, akiknek háromnál több élő, kiskoru gyermekük van

kevesebb adót fizelnek.

A noviszádi állami adóhivatal ezuton is felszólítja azokat az adófizetésekre kötelezetteket, akiknek három vagy ennél több élő kiskoru gyermekük van, hogy erre vonatkozó bejelentéseiket

június 20-ig

tegyék meg a noviszádi állami

adóhivatalban. A bejelentésben fel kell tüntetni a törvényes, kiskoru, élő gyermek nevét és születési idejét. A bejelentéseket a 9. számú szobában kell beadni.

A bejelentéshez szükséges iveket a városi előjáróság utján kapják meg az érdekeltek. Az iveket mindenki pontosan és olvashatóan töltsse ki, saját érdekében. Az adókötelezettség megszűnésekor fel kell tüntetni a pontos dátumot, hogy mikor szűnt meg az adókötelezettség. Ingtalan eladásánál pontosan fel kell tüntetni a vevő nevét és címét.

Álnokságához most már, hála a kezére bízott rengeteg Rákóczi-vagyonnak, gazdaság is társult: két olyan tulajdonság, amely legjobban egyengeti az utat fölfelé.

A Rákóczi-hölgyek, mítsem tudván a budai eseményekről, amelyek során magyar és idegen származású férfiak kardot rántottak becsületük védelmére, tovább is az Orsoiya-zárdában éldegéltek. Juliánka egy édes emléket őrzött a szívében, nem tudta elfeledni Aspremont daliás alakját és nemese tekintetét. A fejedelemasszony tovább sirta könnyeit és mind távolabb látta tűnni a reménységet, hogy lelke urával valaha is egyesülhet.

Ferenc, a fiatal oroszán, testi és szellemi erőben gyarapodva, nevelkedett Neuhausban s hovatovább mindenkit elbűvölt nagylelkű és szeretetreméltó egyéniségével. Megfogadta Apagyi tanácsát és sohasem beszélt Magyarországról; az emberek azt hitték, hogy el is fejedte már a hazáját. Hanem éjszakánként, midőn társai aludtak, annál többet bujta azokat a könyveket, melyekből a magyar történelmet megismerhettesse könnyeivel áztatta azokat a lapokat, amelyek a nagy nemzeti szerencsétlenségekről, Muhiról, Mohácsról beszéltek. De bármilyen lángeszű ifju volt is, a német nyelvet nem vette be a természet, hamarabb beszélt csehül, franciául, mint ezen a nyelven.

Thököli Imre fejedelem Törökországban élt, a portával és a francia udvarral szőtt terveket s

(164)

ezuttal nem hiába. A nemzet részéről, amelyből már szinte minden ellentállóképesség kiveszett, ő volt ebben az időben az egyetlen mozdító-erő.

Apagyi Gábor, szerencsésen átutazva az országon, feleségével s Miskával török földre jutott és a fejedelem kíséretéhez csatlakozott.

Bercsenyi Miklós gróf, a fiatal tábornok, megosztotta idejét a harctér és a brunóci várkastély között; szerelme a gyönyörű és vidám Krisztina grófnő iránt nem csökkent, ellenkezőleg napról napra mélyebb és teljesebbé vált. Aspremont gróf a délvídeken volt vezénylő tábornok s őrá bízta a töröktől visszafoglalt Beográd bástyáinak kijavíttatását és védelmét.

Eszterházy Pál herceg, a nádor, címerében az L betűvel (Lipót császár nevének kezdőbetűje) a Dunántulon és északkeleten mind több és több birtokot váltott magához s lassanként az ország egyik leggazdagabb embere lett. A nádorné, a fiatal Thököli Éva, megörvendeztette öregedő urát, mert majd minden esztendőben

megajándékozta egy szép gyermekkel.

Bittermayer barátunknak egy időre nyoma veszett, ő félelmében elbujdosott. Elő fog még kerülni a jámbor férfiú, mint szinte hihetetlen kalandok egyik szereplője. S maga a császár? Ő tovább zongorázott és ékartzott.

Egyszer a francia követnek panaszkodott, hogy a hátslova rettentő sovány, szinte zörögnek a csontjai.

— Nem tudom, mi van vele, pedig már dupla porciót adatok neki.

— Nevezze ki, fölség, miniszternek, meglássa, mindjárt meghízik, — felelte a követ. Mert a miniszterek dús gazdaggá lopták magukat s az egész világ tudta hitványságukat. Egyik-másik oly szemérmetlenül harácsol, hogy még maga Lipót is megsokallta s bűnvizsgálat alá vonta a minisztert, de ez nem riasztotta el a többi, csak tekerényesebb utak kitalálására ösztönözte.

S az eperjesi áldozatok árvái, özvegyei?

Egyrésztük tovább járta azt a

keserves kálváriát, hogy az elkobzott családi vagyont visszaesdekelye, hanem hát apró morszáknál egyebet nem kaptak, bár a térdüket elköptatták is. Másrésztük megadta magát a sorsnak s a sirt ápolta, amelybe a lassan összelopkodott csontokat eltemette.

A magyar nép pedig — közte tót, rutén, oláh — tovább húzta az ígát és sóvárogva várta a mesebeli Csaba királyfit, aki a Hadak utján előrobogván csillagfényes táborával, széttörti az idegenek által rávert bilincseket.

Csaba királyfit akkor úgy hívták, hogy második Rákóczi Ferenc.

Akkor már ő volt az egész Magyarország reménycsillaga.

HADITANÁCS

Haditanács volt, amelyen Lotharingiai Károly elnökölt, Magyarország voltaképpen fölszabadítója.

Életének utolsó hadjáratára tett most előkészületeket. Szembetűnt a nagy kerek asztal körül, amelyen különböző térképek és kimutatások heverték, — egy fölényesen gúnyos tekintetű generális, aki bepólyázott fejével ült, hanyag tartással, a fővezérről szemközt.

Gróf Karafa Antal tábornagy volt, Magyarország és Erdély parancsnoka, akit az eperjesi megszárszékért, Munkács és Erdély meghódoltatásáért a titkos tanácsossággal és az aranygyapjas renddel tüntettek ki.

A német főke újabb nagy érdekeltse- geket vállal Jugoszláviában

A német „Rudokop” termeli ki a jugoszláviai naftát — „Adir” név alatt újabb bányavállalat alakult Beogradban német főke bevonásával

Beogradból jelentik: Közölte már a Reggeli Ujság, hogy a beogradi „Pannonia” r. t. és a német főkével dolgozó „Rudokop” r. t. között megállapodás történt arra vonatkozóan, hogy a Rudokop kutasson nafta után Jugoszláviában és azt ki is termelje. A „Rudokop” a német „Gewerkschaft Elwerath”, Erdölwerke, Hannover und Preussag” petróleum és bánya vállalatok affiliált intézete. A társaság nemcsak a Pannonia területein termeli ki a naftát, hanem a zagrebi „Uljanik” és „Bitumen” társaságok területein is. Ez utóbbi két vállalat részvénytöbbsége a Prva hrvatska stedionica társaságban van. A Rudokop a két vállalat naftatermő helyein kívül még további 25.000 négyzetkilométerre kéri naftakutatási és kitermelési engedélyt.

A „Rudokop” a jövő hónaptól kezdi meg nafta kutatásait. A társaság engedélyt kapott arra is, hogy a nafta kutatáshoz és kitermeléséhez szükséges gépeket és berendezéseket behozatali vám fizetése nélkül Jugoszláviába hozhassa. A kutatási munkát Benz német geológus tanár fogja vezetni. Pozitív eredmények esetén az állam bizonyos részesedést vállal a termelésben, ezenfelül 25%-os részesedése lesz a tőkében is, úgy, hogy a jugoszláviai magántőkével együtt 50 százalékos lesz a belföldi főke érdekeltsege a nafta kutató és értékesítő „Rudokop” vállalatnál. A „Rudokop” a munkálatok megkezdé-

sével alaptőkéjét az eddigi egy millió dinárról husz millió dinárra emeli.

AZ I. G. FARBENINDUSTRIE BEKAPCSOLÓDÁSA A JUGOSZLÁV BANYAVÁLLALATOKBA

Jól beavatott gazdasági körökben úgy tudják, hogy a napokban „Adir” r. t. név alatt új bányavállalat alakult Beogradban. Az új vállalat célja bányaterületek felkutatása tudományos alapon és bányák kiaknázása. A vállalat ezenkívül a bánya és kohóiparba tartozó ingatlanok bevételével és eladásával is foglalkozik majd. Az „Adir” alapszabályai szerint a fém- és vegyipar körében is létesíthet vállalatokat. Az alaptőke három millió dinár, amit 300 egyenként 10.000 dináros részvény kibocsátásával fedeznek. A részvénytőke felét azonnal be kell fizetni, másik felét pedig akkor, ha azt az igazgatóság megállapítja.

Az „Adir” fő részvényese az I. G. Farbenindustrie lesz. Az alapítók között a német vegyipari tröszt legismertebb nevein kívül dr. Ulman-sky Milán volt miniszter, dr. Poduje, dr. Bajkics Velimir, Westen szlovéniai nagyiparos, Tomljenovics Dragan és mások szerepelnek.

A Jug. Kurir szerint nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az I. G. Farbenindustrie részvényesei nemcsak németek. A Farbenindustrie egyik legnagyobb, esetleg legna-

gyobb részvényese John Simon a jelenlegi angol pénzügyminiszter, ezenkívül azonban még igen sok angol gazdasági ember és politikus részvényese az I. G. Farbenindust-

rienek. Ennek a vállalatnak a jugoszláviai letelepedését tehát nem kell úgy tekinteni, mintha tiszta német főke vonulna be a jugoszláviai bányaiparba.

Junius 12-én kezdődnek meg az adóki- vetési tárgyalások Noviszádon

**Kiknek az adóki-
vetését tárgyalja az idén a bizottság?**

A noviszádi kereseti és forgalmi adó fizetésére kötelezettek adóki-
vetési tárgyalásait ez év június 12.-től kezdve tárgyalják hétköznaponként reggel nyolc órai kezdettel az állami pénzügyigazgatóság épületének 20. számú szobájában.

A pénzügyminisztérium adóosztályának 2092/III-38. számú rendelete alapján az 1938. évi kereseti adóki-
vetések az 1939. évre is érvényesek, ezért a mostani adóki-
vetési tárgyalások alkalmával csak a következők adójavaslatait tárgyalják:

1. Forgalmi adót csak azoknak a régi adófizetőknek, akiknek 1938. évi kereseti adóját 1939-re is meghosszabbítják és az általános vagy gyűjtőforgalmi adót általában alapon szabják ki rájuk.

2. Forgalmi és kereseti adót
a) azoknál az adókötelezettek-nél, akiknek a jövedelme emelkedett és az adóhivatal javaslatára vetnek ki rájuk új adót

b) azoknál a régi adófizetők-nél, akik maguk kértek új adómegállapítást forgalmuk csökkenése miatt;

c) azoknál az új adófizetők-nél, akiknek az adóját eddig még nem vetette ki a bizottság.

Az összes adójavaslatoikat, amelyeket az idén tárgyal az adóki-
vető bizottság, a noviszádi városhá-
zán közszemlére tették ki, ahol mindenki megtekintheti.

A NOVISZÁDI ADÓTÁRGYALÁSOK SORRENJE

A noviszádi városi adóhivatalban július 12-ig újabb adóki-
vetési javaslatokat tettek ki közszemlé-
re. A június 12-ig közszemlére ki-
tett javaslatokat a következő sor-
rendben tárgyalja a noviszádi adó-
ki-
vető bizottság:

Junius 17-én az új vegyeskeres-
kedőket, a kézmű-, rövidáru-,
gyümölcs-, élelmiszer-, liszt- és ga-
bona, fa-, ásványolaj-, nafta-, szo-
bafestőminta-, üveg-, kép-, ócska-
cikk-, kerékpár-, mezőgazdasági
gépek-, technikai cikkek-, vas-, hal-
és állatkereskedőket, június 19. és
20-án pedig a kofákat.

A június 14-ig közszemlére ki-
tett adójavaslatoikat a következő
sorrendben tárgyalják: Juni-
us 21-én a kofákat és autótaxisokét,
június 22-én a gyógyszerészekét,
gyógynövény kereskedőket, rovar-
irtó vállalatokét, szállítókét, éjjeli
őrökét, dereklyésekét, postaszállí-
tókét, június 23-án az ügynökö-
két, képviselőket, dohánytözsé-
ségeket és sertéshizlalókat.

Nemrégiben gonosz párbaja volt a császári hadsereg egy ezredesével, a fiatal Arioza gróffal, aki a Rákóczi-hölgyek becsületének védelmében mérte össze kardját honfitársával, Karafával. Az eredmény egy mély keresztvágás lett a tábornagy arcán: amiatt kellett még mindig kötést viselnie.

— Tehát összegezzük, uraim, eddigi megállapításainkat, — szölte a Lotharingiai s fenséges tekintete elsötétült. — Kétségtelen, hogy katonáink embertelensége, borzasztó zsarolásai és kicsapongásai miatt veszítették el a Balkánt, ahol pedig a nép mindenféle új-
jogva fogadott bennünket, mint keresztény folszabadítókat. Nos, Aspremont, ön személyesen is tájékozást szerzett a déli viszonyokról. Mi okozza a folytonos csatavesztéseket, az erősségek elvesztését, a nép elpártolását?

Gróf Aspremont Robert altábornagy, a fiatal, alig 33-34 éves délceg dalia, a fővezér felé fordította nemes arcát s keserű hangon felelte:

— Szóroló szóra úgy van, ahogy fenséged megállapította. A nép most Köprilizáde nagyvezér csapatait fogadja úgy, mint minket üdvözölt legutóbbi győzelmeink után: szabadítóit látja a visszatért pogányokban, velünk, keresztényekkel szemben! A nép mindenütt elpártolt tőlünk s a török hadicélokot lámogatja. Tartok tőle fenséged, hogy alkalomadtán ugyanaz fog történni Erdélyben és Magyarországon is.

— S nincs rá mód, hogy a ka-

tonaságot megfékezni lehessen? Nem rettentí vissza őket a halálbüntetés sem, amelyet a kihágásokra elrendeltem?

— Ah, a halálbüntetés! — szölte közbe Karafa gonys kezlegyintéssel. — Az összes ezredeket, az egész császári armádiát ki kellene végezni, ha az efféle rendeleteket komolyan vennők. Mert jól tudjuk, hogy a hadipénztárak mindenfelé üresek, — ez a mi hadviselésünk ősi teherterele — s ha a legénység nem kap zsoldot, úgy elégti ki magát, ahogy tudja. Ha előlött szemet hunyunk s kezdjük föbelővogetni őket: egykettőre úgy szétzalad az egész sereg, mintha ott se lett volna. S akkor Köprilinek és Thökölnek Bécsig nyitva áll az út.

— Legszebb, legnagyobb győzelmeinket így emészti meg a birodalom rákfenéje, a rossz igazgatás, az állami jövedelmek elfecsérlése, — mondotta, komoran tekintve maga elé a fővezér.

Aztán így folytatta:

— Nis elesett, Beograd veszélyben van. Alkalmos embert, talpig férfit kérek, tábornagy ur, aki kezeskedik a vár birtokáért.

— Oh, ilyen kiváló parancsnokokban már aztán bővelkedünk, fenséged, — szölte büszkélkedően Karafa. — Itt van a fiatal Bercsenyi, Beck báró öexcellenciája, Heissler tábornok, Doria ezredes: mind elsőrendű vezér és avatott a vár védelmében. De azért én nem őket javaslom, fenséged. Őreájuk szükség lesz Erdélyben s a nyílt mezőben. Itt van gróf Aspremont,

hős, mint Bayard lovag és szívélyes és nyájas, ő szép szóval is képes eltartani a sereget — prófunt helyett. Vezérkari főnökül Arioza ezredet ajánlom melléje, fenséges ur; ő csaknem egy vonalban áll Aspremonttal s aztán meg: ők nagyon jól megértik egymást. A jelen hadjárat legnagyobb dicsőségét Beogradban szerezhetni meg, fenséged s én, őszinte kibékülésem jeléül, őket kettejüket jelölöm a borostyánra.

— Hallotta, Aspremont? — szölte a Lotharingiai, tündöklő tekintetét a grófra irányozva. — Vállalja Beograd parancsnokságát és védelmét Ariozával az oldalán?

Aspremont, akinek nyílt s egyenes természete elismerésnek és dicséretnek fogta fel azt, amiguny és álnokság volt Karafa szavai-
ban, felsötetével meghajolt a fővezér felé.

— Szíves készséggel, fenséges ur, — mondotta egyszerűen. És Karafa felé: — Fogadja hálás köszönetemet, tábornagy ur.

— A legfontosabb kérdést tehát megoldottuk, — szölte elégtelen a fővezér — Beogradot nem félttem többé! Gróf urak! Kinevezésüket még ma délután átveszik a katonai irodán s hajnalban indulnak Beograd felé. A vár védőképességére, erejére és készleteire vonatkozó adatokat szintén megkapják a fővezérségi irodában. A vár készleteinek sürgős kiegészítése az ön feladata lesz, Karafa tábornagy ur.

— Parancsára, fenséged! — mondotta Karafa.

— A tanácskozást befejeztük, uraim, — szölte helyéről fölemelkedve a fővezér — s ha az idei hadjáratnak más eredménye nem lesz, minthogy megtartjuk Beogradot s ott megállítjuk a törököt, a császár öfelsége s a birodalom minden hálijára méltók lesznek azok a hősök, akik ezt meg fogják cselekedni.

— Megtesszük azt, ami tőlünk telik! — jelentette ki Aspremont újólag meghajolva.

— És ha nem más is, mint om-ladék és romtanya: a félhold akkor se fog visszakerülni bástyáira! — lelkesedett fiatalos hévvel gróf Arioza.

Egy fiatal ezredes, gróf Ladron, a volt nyitrai parancsnok, akinek csufos kimeneteli párbaja volt nemrégiben Nyitrán az ifju Bercsenyivel, talán a legyőzötték szolidaritásánál fogva ezt sugta oda Karafának, amikor a társaság már oszlóban volt:

— Ön tulságosan nagylelkű, excellenciás uram. Hogyan ajánlhatta éppen Aspremontot és Ariozáját arra a kitüntető állomásra, hiszen ők rendezték azt a megrohanást ön ellen, amelynek még meg sem torolt nyomait ott viseli az ábrázatán, akár én az envőmen.

Karafa megérezte, hogy őszinte szövetségesre talált. Halk nevetéssel mondotta:

(Folytatjuk)

Jugoszláviának külföld-ről kell cukrot behozni

Teljesen elfogyott a belöldi

A cukorgyáraknak a cukorrépa termelőkkel szemben elfoglalt sok-szor érthetetlen magatartása következtében, a tavalyi kampányban nem természetek megfelelő mennyiségű répát. Ennek következtében a gyárak sem tudtak annyi cukrot készíteni, ami az ország egész cukorszükségletét fedezné. A cukorgyárak tartalék cukra teljesen elfogyott, úgy hogy két hónapig, amikor pedig a befűzések ideje van és a legtöbb cukor szükséges, külföldről kell a cukrot behozni.

A pénzügyminiszter engedélyt fog adni, hogy a két hónapra szükséges cukrot leszállított vámmal hozhassák be külföldről, mert így akarja megakadályozni a kiskereskedelemben a cukor árának emelkedését. A külföldi cukor behozatala az állami cukorgyárak részéről történik, hogy a pénzügyminiszternek megfelelő felügyelete legyen a behozatal és értékesítés felett. A külföldi cukorra két hónapig lesz szükség, mert az őszi hónapokban már megfelelő mennyiségben áll majd rendelkezésre a jugoszláviai cukor. Az idén sokkal nagyobb területen ültettek cukorrépat, mint tavaly, így nem kell tartani attól, hogy az 1939/1940. évi kampányban nem gyártnak majd elég jugoszláviai cukrot.

»»»□«««

□ Uj egyesület alakul Szomborban. A szombori kereskedelmi végzett kereskedők között mozgalom indult egyesület alakítására. Az egyesületnek az lenne a célja, hogy egybe tömörítse a kereskedelmi végzeteket, tanácsot szolgáltasson a kereskedelméből nagy reményekkel s még nagyobb tapasztalatlansággal kiinduló ifjúságnak, valamint, hogy a tagok anyagilag és erkölcsileg támogassák egymást. Az egyesület megalkotására a közeli napokban kerül sor.

BIRÓKÜLDÉS A KK ELSŐ FORDULÓJÁBAN

A Budapesten ülésező KK-bizottság az ideai Középeurópa Kupa-mérkőzések első fordulójára a következő játékezőket jelölte:

Junius 18: Bukarestben Vénusz—Bologna Majorszky, Budapesten Ferencváros—prágai Szlávia Scarpi, Prágában Spárta—BSK Xifando és Milanóban Ambrosiana—Ujpest (angol játékező).

Junius 25: Bolognában Bologna—Vénusz Christ, Prágában Szlávia—Ferencváros Dattilo, Beográdban BSK—Spárta Scorzoni és Budapesten Ujpest—Ambrosiana (angol játékező).

Ha az első forduló két mérkőzése nem hozna döntést, a harmadik mérkőzést junius 28. vagy 29. én a következő semleges pályákon kell lejátszani: Vénusz—Bologna Budapest, Ferencváros—Szlávia Beograd, Spárta—BSK Trieszt és Ambrosiana—Ujpest Prága.

SPORT

»AZ OLASZOK MEGÉRDEMELTEN, BIZTOSAN GYŐZTEK«

A magyar-olasz mérkőzésről irt hatoldalas beszámolójának a budapesti Nemzeti Sport a következő fő- és alcímeket adja: »Sajnos, még mindig a régi nóta! Többet támadtunk, mégis kikaptunk... Az olaszok megérdemelten, biztosan győztek... Körülményes játékunk nem érvényesülhetett az olaszok gyorsaságával szemben... Colaussi kétszer fedezetlenül kapta a labdát és kétszer beszaladt a kapuba... A magyar válogatott egyéni teljesítményekben is gyengé volt, az olaszok közepes formában, de gyorsan és okosan játszottak...«

Pozzo olasz szövetségi kapitány a mérkőzés után így nyilatkozott: »Öszintén fájjalom az utolsó percek kellemetlen eseményeit, mert hiszen egyébként teljesen sima lefolyású volt a mérkőzés. Az eredmény a két csatársor támadásaihoz képest tulzott.«

A beográdi sajtó is nagy cikkekben foglalkozik a budapesti mérkőzéssel. Kiemelik a lapok, hogy a magyar csapat fölényben volt, szépen, de puhán és balszerencsével játszott.

TEGNAPI MASODIK KIADÁSUNKBÓL

Budapest: Olaszország—Magyarország 3:1 (1:0), 45.000 néző, játékező Thompson. A magyar csapat még mindig nem találta meg az olasz játékezők ellen szerét s ha többet is támadott és látványos fölényben is volt, mégis megérdemelten szenvedett vereséget. A magyarokat a balszerencse is üldözte, mert Sárosi egy tizenegyet a kapus kezébe lött, Zsengeller és Kiszely egy-egy védhetetlennek látszó bombája pedig a kapufáról pattant vissza. Góllövők: Piola, Colaussi (2) és Kiszely.

Novizsád: NAK—Dulcis 5:2 (5:0), barátságos, 300 néző. A cukorgyári csapat az első félidőben szóhoz sem jutott. Ekkor a NAK minden részében jól működött s könnyen érte el góljait Frank (2), Karaba (2) és Fehér révén. Szünet után a Dulcis szép, technikás játékkal fölénybe kerül s előbb Rapp tizenegyesből, majd Gömöri szépít az eredményen. Játékező Kovács.

Futball-eredmények

Novizsád: NAK—Rapid 4:1 (4:0), ifjúsági bajnoki.
Zágreb: Városi válogatott—HASK 3:1 (2:1)
Szplit: SK Szplit—ASK 4:0 (1:0)

KUGLI HIREK

A novizsádi Rádnicski összes játékosait kérjük, hogy ma este fél kilenc órára jelenjenek meg a Kott-pályán a Sofőrök elleni serlegmérkőzésre. — A vezetőség.

Jozo Jakupics Budapesten tárgyalt

A zágrebi Gragyanszki teljhatalmu főtitkára, Jozo Jakupics néhány nap óta Budapesten tartózkodik, hogy ott a magyar—olasz mérkőzésre és a KK-ülésre egybegyűlt sportvezérekkel tárgyaljon. Jakupics, a beográdi Politika értesítése szerint, részletesen ismertette a magyar, olasz, cseh, svájci és román szövetségek vezetőségével a JNSz és a Hrvatszka Sportszka Szloga között felmerült viszályt. Ugyancsak nagy tevékenységet fejtett ki a Budapesti összgyűlt külföldi sporthírlapírók között, de a legtöbb helyen azt a tanácsot kapta, hogy intézzék csekélyen a viszályt, mert nincs lehetőség az önálló horvát szövetség megalakítására.

BIRÓKÜLDÉS A NOVIZSÁDI MÉRKŐZÉSEKRE

Az alszövetség Birótestülete a holnapi és jövő vasárnapi mérkőzésekre a következő játékosokat jelölte:

Junius 11: Ingylján ISK—Stefanik Borosanin, NFK—Isztra Kanazir Trgovacki—Textil Petrovics, Szlávia—Makkabi Huszka és Radnicski—Vodina Kovács. (Az utolsó négy ifjúsági bajnoki.)

Junius 18: NFK—Szlávia Gaál, Isztra—Trgovacki Harry, Makkabi—Rapid Szamardzsija.

Rövid sport hírek

Az olasz futballszövetség Depetrini válogatott jobbfedezetet, aki a budapesti mérkőzésen mellbevágta Kiszelyt, egy hónapra eltiltja a játéktól.

Párisban, a most kezdődő francia teniszbajnokságon jugoszláv részről Puncsec, Kukulyevics, Palada, Mitics, Kovács Hella és Flórian Alice indul.

Biróküldés a magyar nemzeti bajnokság vasárnapi mérkőzéseire: Hungária—Ujpest Boronkay, Ferencváros—Bocskai Barna, Nemzeti—Zugló Mészáros, Kispest—Szeged Antay, Budafok—Szolnok Kiss és Salgótarjáni SE—Elektromos Szigeti.

A világrekordnál mindössze 14 másodperccel gyengébb idővel nyerte Szabó Miklós a 3000 méteres síkfutó versenyt, amelyet Urnapiján a magyar—olasz futballmérkőzés szünetében rendeztek. Szabó ideje 8 perc 28.6 mp, világrekord: 8 perc 14.8 mp (Höckert). Egyébként a verseny a legszebb volt, amit ezen a távon magyar pályán futottak.

Hivatalos NAK-közlemények. Holnap 10 órára a következő játékosok jelenjenek meg a NAK-pályán a Rapid elleni mérkőzésre: Sörös, Sánta, Bihari, Jaeder, Papp, Balogh, Kurucz, Kovács, Massing Gombár, Fülöp, Szviderszki, Mókus és Szifert — A kerékpáros szakosztály vasárnap reggel 6 órai kezdettel házi versenyt rendez szeniorok és ifjúságiak részére. Novizsád—Sztárapazova—Novizsád utvonalon. Találkozás reggel félhat órakor a NAK-pályán, ugyanott lesz a cél is. — Felkérünk valamennyi kerékpárost hogy a nála levő egyesületi felszerést a legrövidebb időn belül adja át a pályagondnoknak. — A vezetőség.

»«(III)»«

SZÁZ KILOMÉTERNYI LEPEDŐRE VAN SZÜKSÉGE HELSINKINEK

Mért kell ez élgig éro lepedő? Hisz senkinek sincs ilyen hosszú ágya? Tán nem rendeznek ott a törtétek közt Mászó-versenyt föl a sztratoszférába? **FANYAR TÓBIÁS**

BEOGRADI ERTEKTÖZSDE

Devizák: (kinálat — kereslet dinárokban) + 28.5% prim.

Junius 9.
London (egy font) 209.30—206.10, Páris (100 frank) 118.65—116.35 Newyork (100 dollár) 4442.37—4382.37, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Millánó (100 líra) 234.80—231.70, Amszterdam (100 holland írt) 236.1—234.3, Berlin (100 márka) 1785.88—1768.12, Brüsszel (100 belga fr.) 760.75—748.75, Szaloniki (100 drachma) 31.50, Varsó (100 zloti) 840.38—832.02, London magánkliring 259.60—256.40, Berlin magánkliring 1440—1420. — **Állampapírok:** 7 százalékos beruházási kölesön 102—101.50, kötés 102—101.75, 7 százalékos Hip bank kötvény 101—100, kötés 100, 7 százalékos külföldi kölesön 91.50—94, kötés 94.25, 4 százalékos agrárkölesön —60, 2 és fél százalékos Ratna Steta 48.25 467.75 kötés 468—467.50, 6 százalékos bégluk 89.25—89, kötés 89.25—89, 6 százalékos dalmát agrár —87.75—87. — **Részvények:** Narodna Banka —7400

NOVIZSÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Novizsád környéki, Szombor környéki és középbácskai 73—79 kilós, 2 százalékos 150—152, felsőbácskai 80 kilós, 2 százalékos 150—152 tiszai uszály I. 80 kilós, 2 százalékos 152—154, bégai uszály 79.80 kilós, 2 százalékos 151—153, tiszai, csatornai uszály 80 kilós, 2 százalékos 151—153, felsőbánáti 80 kilós, 2 százalékos 148—150, délbánáti vrsaci paritásban 78.79 kilós, 2 százalékos 151 153 szerémi 78.79 kilós, 2 százalékos 150—152, szlavóniai 78.79 kilós, 2 százalékos 151—153. **Rozs, bácskai** 72 kilós 2 százalékos 140—142. **Arpa, bácskai** és szerémi 64.65 kilós 155—157.50 **Zab** 144—146. **Tengeri, bácskai** 110—112, bánáti 109—110, vrsaci paritásban 110—112, indiai paritásban 110—112, uszály 110—111. **Buzaliszt, bácskai** és bánáti állomásról nullás gg és g 232.50—242.50 kettes 212.50—222.50, ötös 192.50—202.50, hatos 172.50—182.60, hetes 147.50—157.50, nyolcas 115—120, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 227.50—237.50, kettes 207.50—217.50, ötös 187.50—197.50, hatos 167.50—177.50, hetes 142.50—152.50, nyolcas 115—120. **Buzakorpa** jutásakokban bácskai 108—110, szerémi 104—106, bánáti 100—102. **Fehér bab,** 2 százalékos, bácskai és szerémi zsák nélkül 295—300. **Sertészir** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1400—1420. Irányzat: tengeri szállár, buza lanyha. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 151—153, bácskai középbácska és Novizsád környéki 151—153, szerémi k. d. 151—153, szlavóniai k. d. 152—154, felsőbácskai 151—153, bánáti 152—154, felsőbánáti 152—154, Tisza, bácskai uszályból 152—155, Tisza bánáti uszályból 153—155, dunai hajórakomány, Bácska és Bánát 153—154, csatornai hajórakomány 152—154, Szerémi, Duna 149—151, szerémi, Száva 149—151 **Rozs,** bácskai vasút 137—139. **Zab,** bácskai vasút 147—149, szerémi és szlavóniai 147—149. **Arpa,** bácskai 63—64 kgos 160—162.50, szerémi 63—64 kgos 160—162.50. **Tengeri,** bácskai vasút prompt 106—108. **Bab,** szokvány 300—305. **Buzaliszt,** nullás gg és g 235—245, kettes 215—225, ötös 195—205, hatos 175—185, hetes 150—160, nyolcas 115—120. **Korpa,** bácskai 108—110, szerémi 104—106. **Sertészir,** új nagyhorodokban 13.75—14.75 új középhorodokban 13.75—14.75, új kishorodokban 13.75—14.75, kannában bruttó nettóért 13—14. **Füstölt szalonna:** 14—15, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 13—14. —106 vrsaci paritásban 106—107. indiai paritásban 107—108, uszály 109—108. Irányzat: barátságos.

KÉPESLAP

Kassa, június hó.

A szombat esti budapesti gyorsvonat végét szinte nem is lehet látni, olyan hosszú a szerelvény, csoda, hogy a mammutmozdony győzi ezt a szörnyű terhet; Kassa még mindig az érdeklődés homlokterében van s ilyenkor szombaton a látogatók ezrei jönnek Rákóczi városába. De nemcsak a kíváncsiság hozza ide őket, hanem az előrelátó szervezethez is, a legtöbb országos egyesület, vagy szövetség ebben a városban rendezte meg az idén vándorgyűlést, vagy kongresszusát. Most is iparosok, villamosági mérnökök és a Magyar Statisztikai Társaság tagjai érkeznek az ősi városba, feketélik a pályaudvar, ahogy ez a hatalmas tömeg felvonul. Két hónap előtt jártam Kassán, akkor a gazdasági életen még érezni lehetett a változást, most már ezen a téren is rendes kerékvágásba zökken az élet, az üzletekben növekszik a forgalom és az utcák egyre élénkebbek. Különösen ilyenkor, amikor a vendégek ezrei szállják meg a várost: a kassai kereskedők örülnek ennek a nagy idegenforgalomnak, mert akik idejönnek, azok rendszerint vásárolnak is. Kassa pedig lassanként visszanyeri hajdani képét.

A hajdani vármegyeházán legelőbb is semmi sem változott, illetve ma már minden olyan, mint békeidőben volt. A muzeumból visszahozták a régi képeket, a falakon a régi márványtáblák ragyognak és ahogy egybegyűlekeztek itt a kassai polgárság, hogy meghallgassa a Magyar Statisztikai Társaság ünnepi vándorgyűlést, a kassai polgárság is a régi, legfeljebb az ország minden részéből egybegyűlekezett vendégek arca új. Az ünnepi ülés iránt nagy volt itt Kassán az érdeklődés, ami nem is csoda, hiszen ma már a magyar történelemben lépett dr. Pataky Tibor államtitkár tartott előadást. Pataky Tibor ott volt a komáromi tárgyalásokon Teleki Pállal együtt s a magyar statisztikai tudományosság felvonultatott útegei, a hatalmas térképek is ott fekszenek a kassai vármegyeház asztalán kiterítve — ma már ezek is történelmi rekvizitumok. Egy csomó térkép egymás mellett, magyar követelések és csehszlovák ajánlatok, amint sorrendben következtek és végül a bécsi döntés térképe. Vukovics kassai polgármesterhelyettes üdvözölte a vendégeket, Konkoly Thege Gyula dr. államtitkár, a Magyar Statisztikai Társaság elnöke fejtegette a magyar statisztikai tudomány fejlődését és fontosságát, de hiszen ezt itt Kassán nem is kellett nagyon fejtegetni, hogy mindenki megértse. A közönség természetesen legnagyobb érdeklődéssel dr. Pataky Tibor szavait leste, mert ezekből a mondatokból az izgalmas tárgyalások szenzációit várta, de az izgalom és szenzáció elmaradt. Higgadt és komoly mondatok kereskedtek az előadásban, az államférfi és a szaktudást mindenek fölé helyező ember szavai. És mégis ezekből a megfontolt és szenvedelem nélkül elmondott szavakból is felszapott az ősi napok rejtett forrósága és izgatottsága, az ősi napok fülledtsége, mikor beretva élen táncolt a világ és háboru

vagy béke kérdése forgott kockán. A nemzetiségi kérdésben elfogulatlanság és a szlovákok iránti megértés; saját nemzeti kérdésünkben pedig higgadt, józanság — jól esett ezeket éppen itt, Kassán hallani, ilyen nyugodt és tárgyilagos mondatokban.

A vasárnapot ünneplő város ép olyan mint bármely vidéki magyar város, semmiben sem különbözik a többitől. A villamosok ilyenkor vasárnap pótkocsikkal járnak s megkétszerezett sűrűségben, majdnem mindenki Kassa kirándulóhelyére, a Bankóra igyekszik, ahol ilyenkor zeng a muzsika, pereg a tánc s mi más is fogyhatna ilyen meleg vasárnap délután, mint az olcsó és finom sör. A kassai sörgyár még ma sincs az országos kartellben, jóval olcsóbb, mint az anyaországban s az asztalokon valóságos ütegek állanak sörűvegéből. A Bankó tetejéről pedig lelatni a napfényben fürdő városra, a hegyoldalon mint színes virágok szárai ülnek a lányok s majd mind egyik mellett ott van az udvarló hadji. Mert katona ma is ép elég van Kassán.

Persze az elmúlt husz esztendő nyomait még sok mindenben látni, sokszor furcsa ellentmondásokban. Így például a vármegyeháza hajdani nemes homlokzatu épülete mellett különös és riktó ellentétként szökik a magasba a Bata (ma Cikta) cipőüzlet új tárgyiasága épülete, az Orbán torony és a színház között pedig a vasbetonból épült hatalmas obeliszk magasbaugró furcsa oszlopa. A Tátra felől éles szél fúj s ilyenkor a szélzugásban az obeliszk egészen különös módon vijjog. Az oszlop egyik oldalán zászlórúd fut vagy harminc méter magasságban az obeliszk tetejére s ahogy a tátrai szél beleütökzik, ez okozza a siró vijjogást. »Maxon lelke« mondják a kassaiak csendesen és felnéznek a holdfényes égboltra. Ez a Maxon polgármester volt, aki a furcsa obeliszket építtette. Maxon meghalt, a korszak, amelyben az obeliszk épült, ma már a történelemé, de maga az oszlop itt áll s ha a tátrai szelek beleütököznek, fel-felvijjog, mint a tenger vészmadara. A hold pedig ott áll fölötté s föléje feszül az égbolt, elmulthatatlanul, mint maga az öröklet... CSUKA ZOLTÁN.

Írókészlet

minden kereskedő, iparos, magánzó részére

csak 195.-dinár

- 500 darab kék kereskedelmi boríték tetszés szerinti nyomással;
- 250 iv bankpost papír tetszés szerinti nyomással;
- 250 iv kisélet (9° alaku tetszés szerinti nyomással);
- 100 darab levelezőlap tetszés szerinti nyomással;
- 3 darab író;
- 1 íróhegyező;
- 5 iv másoló indigó papír;
- 50 iv másolópapír;
- 1 tollgumi;
- 1 tollszár;
- 6 darab vegyes toll;
- 1 iratosomó a posta eltevésére.

Az összes fentnevezett áru elsőrendű minőségű. Kérjen mintákat!

T. T. **R. BAJ, Zagreb**

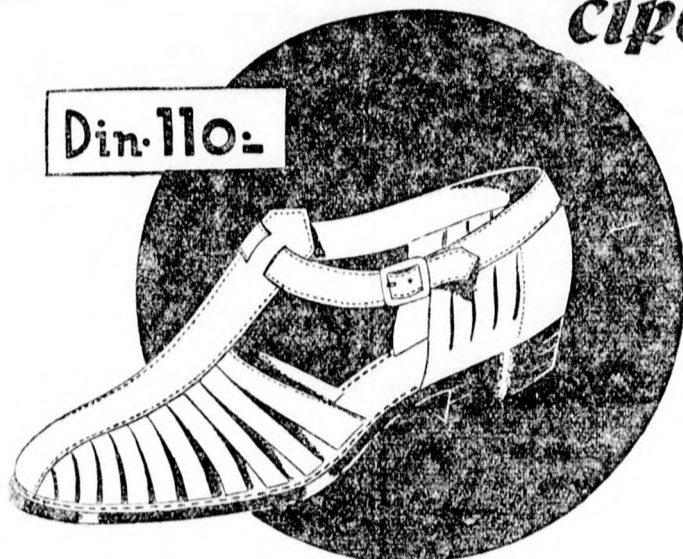
Draškovićeve ul. broj 16

Olvassa el holnapi hirdetésünket!

Alitalia

cipők

Din. 110.-

MELEG NAPOKRA NAGYON KELLEMESÉK ÉS KÖNYVEK, BARNA, FEHÉR, DRAPP ÉS VÖRÖS SZINBEN

28—30 számú 75.— din.
30—39 számú 110.— din.

31—35 számú 90.— din.
40—46 számú 130.— din.

APRÓHIRDETÉSEK

EGY JÓ HAZISZER TÖBBET ER EZER JÓTANÁCSNÁL! Mindenkit meggyőz erről a

„Növényharmat”

a legjobb és legerősebb házi fluid. 3 csepp elég bedörzsölnésre, vízzel szájöblítésre, kockacukron elszopogatva, stb. Ára 12.— dinár. Kapható mindenütt! Csak zöld üvegekben valódi!

KERESLET

OKLEVELÉS gyógyszerész perfekt szerb magyar és német nyelvismerettel f. é. június 15-i belépésre állandó alkalmazást nyerhet. Cim: Joanovics T. Simon, gyógyszerész, Debelyaeca. Fánát 4026

BORSZAKMÁS ÜGYNÖKÖT keresek vendéglők és italmérések részére nélkülözhetetlen cikk terjesztésére Fehér István, Bezdán. 4048

ÖNÁLLÓ varrólány és egy fiatal jó munkás varrólány kerestetik. Cim: a kiadóban.

ÖNÁLLÓAN dolgozó varrólányt állandó munkára felvesz Csányi divatszalon. Noviszád, Cara Lázára 5. (Hábag mellet.) 4103

KÜLÖNFÉLE

Dr. Filipon crème a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

AUTOK! Új és használt, de nagyon jó karban levő különféle márkájú lukszus és teherautókban, autógumikban felszerelésben és alkatrészekben állandó nagy raktár. Olcsó árak, előnyös fizetési feltételek. Képviseletek: Fiat DKW, Wanderer, Audi és Horch. — August **KUTALEK**, Noviszád, Kralja Petra II. 84. Telefon 31-06.

VESZÉK használt ruhákat, kalapokat, cipőket stb. Hívásra házhoz megyek. Husnija Hodzsics, ószeres, Noviszád, Temerinszka 30. 3981

BŐR, gummi és teveszőrszál, **MINDFÉLE** gépolaj és **MŰSZAKI** cikkek kaphatók **SENEŠ** vasüzletekben 225

SZEPLOT, pattanást hámlást, orrvörösséget és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet **DARUVÁRI** krém minden szaküzletben kapható. Háromszarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: **BLUM** gyógyszerár, Szubotica.

Pálinkakazánt

a legmodernebbet készíti Szabadi Béla, rézműves, Noviszád, Temerinszka 19. Segédet és tanoncot felvesz. 4042

Reklámárusítás

Töltőtoll 14 napig

Töltőtoll és patent ironarnitúra chromozott vagy aranyozott fémből D. 25°-Töltőtoll és patentíron egy száron . 15°-Diák-töltőtoll 10°-Töltőtoll chromozott fémből . . 15°-**Acany töltőtollak** 10—40% engedmény

Foto-albumok

egész vászonkötésben, cserélhető lapokkal
15 x 10 cm. Din. 14°-
23 x 15 " " 1°-
24 x 16 " " 23°-
27 x 17 " " 32°-
32 x 20 " " 39°-
35 x 24 " " 48°-

Emiékőnyvek

modern papírkötésben 9°-
modern vászonkötésben 18°-

VIG könyvkereskedés SZUBOTICA. — Telefon 57

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpłata — Előfizetés:
Egy hóra 28°- dinár (kihordó útján 30 din.)
Három hóra 80°- dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160°- dinár (kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevno - Megjelenik naponla
Pošt. čekovni račun — Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692